ფასი 10 კაპ.

სამშაბათი, 1917 წ. მკათათვის 25 (7)

საქართველო

ხელის მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებანი მიიღება „საქართველოს“ რედაქციისა და კანტორაში ყოველდღე კვირა-უქმეების გარდა, ოთხის 9—3-მდე.

ხელმოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება; დაუბეჭდავი მცირე წერილები და კორესპონდენციები სულ არ ინახება; ინახება ერთის თვით მხოლოდ დიდი წერილები და მოთხრობანი.

რედაქცია და კანტორა იმყოფება: თბილისში, მოსკოვის ქუჩაზე, № 4.

ფოსტის ადრესი წერილებისა და ფულისათვის: Тифлисъ, редакція „Сакартвело“, почт. ящикъ № 76

ტელეფონი 15—73

ბანცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტიტით ღირს 30 კ., ულანასკნელზე—20 კ., კავკასიის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტიტი 1 გვ. ღირება 50 კ. 4-ზე 30 კ., ტექსტში—80 კ. სამგლოვიარო განცხადება თითოეული ზომით 15×2 ღირს 6 მ.; 20×2 ღირს 8 მ., 25×2 ღირს 10 მ. 3 საათის შემდეგ (მიიღება მხოლოდ ა. კალანდაძის სტამბაში) ღირ. მეტი.

თვიურად გაზეთი ღირს 2 მანეთი. მხოლოდ ქალაქში. ქალაქ გარეთ გაზეთი ერთი თვით არ გაიგზავნება.

№ 161 ერეკვნულ-დემოკრატიული გაზეთი № 161

საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკა

გაზეთის შინაარსი

საგულისხმო ცნობები

ჩერნოვს ნდობა გამოუცხადა დეპუტატთა საბჭომ.

სარდალი გურკო შეიპყრეს მთავრობის განკარგულებით.

ფინლანდიის სეიმის დათხოვნის ტექსტი.

გერმანიის იმპერატორის სიტყვა ომის მესამე წლის თავის გამო.

დროებითმა მთავრობამ უარჰყო კერენსკის თხოვნა თანამდებობიდან გადადგომაზე.

დნესტრსა და პრუტს შუა რუსები კვლავ უკან იხევენ და ქალაქი ჩერნოვიცი დაცალეს.

ფინეთის სეიმი დათანხმდა ახალი არჩევნების დანიშვნას.

საზამთრო სასახლეში გამართულ ბჭობაზე ყველა პარტიებმა ნდობა გამოუცხადეს კერენსკის, მიანდვეს სამინისტროს შედგენა და გამოაცხადეს, რომ მხოლოდ მას შეუძლიან რუსების დაქსაქსულ ძალთა შეერთება.

სოციალისტური და ბურჟუაზიული პარტიები შეთანხმდნენ.

მთავარ სარდალმა ნება დართო უკრაინელ აფიცრებს გადავიდნენ გაუკრაინელებულ ჯარში.

წერილები

მეთაური. ახალი სამინისტრო.

ბ. გვაზავა. ქართველნო ამომრჩეველნო დაბრუნდით თბილისში.

ი. ჯუღნია. შინ და გარეთ.

ლენინის შესახებ საბუთები, სურათით.

ღრმად დამწუხრებულნი **დიდა ოლღა იოსების ასული, მამა ვახილ** მერაბის ძე, **მეუღლე განსვენებულისა ფრანცისკა ფრანცის ასული, დები მარიამ და ანასტასია ვახილის ასულნი, მეუღლე უკანასკნელისა** კალეტრატე გიორგის ძე ბერიძე **შვილებით,** აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ უდროოდ გარდაცვალებას საყვარელ

სერგო ვასილის ძე

ლოგინაძისა

დასაფლავება მოხდება ს. ამაღლებაში (ქუთ. მაზრა) 27 იგლისს, ხუთშაბათს.

1—723—1

აფიცრები და სალდათები ქართველი მსროლელი პოლკისა, გულითადი მწუხარებით აუწყებენ მშობელთ, ნათესავთ და ნაცნობთ საყვარელი ამხანაგის გადაცვალებას (პოზიციაზედ) კავკასიის ფრონტზედ

პოდპ. ტრიფონ დარისპანის ძე

მასხარაშვილისას

მიცვალებული იქნება ჩამოსვენებული ქუთაისის სადგურზედ ამ დღეებში. დაკრძალული იქნება პატარა ონში, რაჭის მაზრაში.

1—726—1

თბილისის გუბერნიის სასურსათო კომიტეტის სავალდებულო დადგენილება

დროებით მთავრობის მიერ ამ წლის მარტის 30 ს გამოცემულ დადგენილების § 13 ის ძალით თბილისის გუბერნიის სასურსათო კომიტეტმა დადგინა დამტკიცოს ამას წინად გამოცემული დადგენილება, რომლითაც თბილისის გუბერნიაში ტკბილი პურისა და ტკბილი წყლ ს დამზ დება-გაყიდვა იკრძალებოდა.

ამ დადგენილების მიხედვით, ზემოხსენებულ საგნების დამზადება ქ. თბილისში დადგენილების გაზეთებში გამოცხ ების დღიდან უნდა იქმნას აკრძალული, პროვინციაში კი—დღ დან გაზეთების მიღებისა.

ამ საგნების გასყიდვა ქ. თბილისში განცხადების გაზეთებში გამოცხადების 5 დღის შემდეგ უნდა აიკრძალოს, პროვინციაში კი—გაზეთების მიღების 5 დღის შემდეგ.

თბილისის გუბერნიის სასურსათო **კომიტეტი.**

თავმჯდომარე ნ. ელიავა.

მდივანი ა. პ. აფონსკი.

მიიღება ხელის მოწერა ყოველდღიურ საპოლიტიკო და სალიტერატურო ქუთაისის გაზეთზე

1917 წლ. **ჩვენი ქვეყანა** 1917 წლ.

გაზეთის ფასი: წლიურათ 15 მან., ნახევარი წლით 8 მან., თვიურათ 1 მან. და 50 კაპ. წლიური ხელის მომწერელებს გაზეთის ფასი შეუძლიათ ნაწილ-ნაწილათაც გადაიხადონ: ხელის მოწერის დროს 5, სამი თვის შემდეგ კიდევ 5 მანეთი და დანარჩენიც სექტემბრის დამლევამდი.

რედაქციის მისამართია: ქუთაისი, თბილისის ქ. სოფ. მიქელაძის სახ., კანტორა დიაა: დილით 9—2 საათ. და საღამ. 5—8-მდი.

რედაქტორი **დ. კვირკელია.**

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის

X და XII უბნის კომიტეტი

ამით აცხადებს ყველანი მცხოვრეს თანამგრძნობთა საყურადღებოდ, რომ პარტიის წევრად ჩაწერა შეიძლება ყოველ-დღე საღამოს 6—11 საათამდე ახალ საკრებულოს (ხარფუხის კლუბი) ბინაზე კომიტეტის დროებით თავმჯდომარე დ. დუმბაძესთან და კლუბის ბუჰგალტერ კალატოზიშვილთან.

10—742—10

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიის მე-8 და მე-9 უბნის კომიტეტი

ამით აცხადებს, რომ ოთხშაბათს, მკათათვის 26 ს, საღამოს 8 საათზე, მესამე მომრიგებელ მოსამართლის შენობაში (ტურგენევის ქუჩა № 4)

დანიშნულია

პარტიის წევრთა და თანამოაზრეთა

საერთო კრება

განსახილველი საკითხები:

1) თბილისის საქალაქო არჩევნები,

2) საპროგრამო საკითხები და სხვ.

მოსკოვის ქართულ სამეცნიერო საზოგადოების გამოცემა

გრიგოლ ვეშაპელის წიგნი

Единство Грузіи и Русскій протекторатъ

(რუსეთ-საქართველოს ტრაქტატი და ქართლ-კახეთისა, იმერეთისა, სამეგრელოსი და გურიის დაკავშირებითი ხელშეკრულება)

იყიდება თბილისში:

მ. კიკნაძის („ნოვაია რეჩ“), ცენტრალის და წერა-კითხვის წიგნის მაღაზიებში.

საწყობი: Москва, Поварская 29, Общество Грузинъ.

წიგნის ფასი 75 კაპ.

2—706—1

პახელ მევენახეთა კავშირის საორგანიზაციო ბიურო

ამით აცხადებს საყოველთაოდ რომ

კვირას 30 და ოთხშაბათს 31 იგლისს სოფ. გუჯაანში დანიშნულია კახეთის მევენახეთა კავშირის

დაუფუძნებელი კრება

განსახილველი საკითხებია:

1. ღვინით ვაჭრობის აღკრძალვით შექმნილი მდგომარეობა და საშუალებანი კრიზისის თავიდგან ასაცილებლად.

2. კახელ მევენახეთა კავშირის დაარსება.

3. თბილისის გუბ. მეღვინ.-მევენახეობის კომიტეტის რეორგანიზაცია.

კრებაზედ მონაწილეობას იღებენ თიანეთის, თელავის, სიღნაღის და თბილისის (ნაწილი, ე. ი. გარე კახეთი) მაზრების წვრილი სეხნის (საკრედიტო ანუ შენახველ-გამსესხებელ) ამხანაგობათა საზოგადო კრების მიერ არჩეული ან (სადაც საკრედიტო ამხანაგობები არ არის) სოფლის საზოგადოებათა მიერ არჩეული რწმუნებულები.

რწმუნებულთათვის მომზადებული იქნება ღამის თავშესაფარი. სურსათის უშოვრობის და მოწყობილ სასტუმროების უქონლობის გამო ვსთხოვთ მომსველელთ თადარიგით მოემზადნენ. კრება გაიხსნება საღამოს 5 საათზედ.

ყოველივე ცნობისთვის უნდა მიმართოთ ბიუროს— ველის ცხის შემნახველ-გამსესხებელ ამხანაგობის ბინაზედ შემდეგის მისამართით: Велисцихе Со—сб. Т-во, Бюро Виноградарей Кахетіи.

2—709—1

სად. სუმბათოვოს მახლობლად ს. სავანის-ხევაში

გამართულია

სამკურნალო აბანო

არჩენს ყოველ გვარ ქარებს, სხეულის სისუსტეს, მუწუკებს და ძვალ-ტეხასა. წყალი ცივიცაა და ცხელიც, არის საადგილი ბინა, მიმოსვლა შეიძლება ურმითაც. სად. სუმბათოვოდან, დაწერილებითი ცნობების მიღება შეიძლება სად. სუმბათოვოში, ტელეგრაფისტ კ. გაჩეჩილაძისაგან.

აბანოს გამგე მიხეილ ბარბაძაძე.

4—725—1

კავკასიის საოლქო აღმასრულებელი კომიტეტი

მუშათა, ჯარის-კაცთა, გლეხთა დეპუტატ. საბჭოებისა

მოთავსებულია სასახლეში, ყვითელ ზალაში.

პრეზიდიუმის შემადგენლობა: თავმჯდომარე **ე. პ. გეგეჭკორი.** თავ. ამხანაგი **დ. დ. დანსკოი.** „ „ **ნ. ვ. რამიშვილი.**

პრეზიდიუმის წევრები: ნ. ფ. ვერეზოვი, ი. ა. ბეკზადიანი, კ. გაზაზიანი, ხ. ზეინალოვი, ი. ი. იდაშკინი, ნ. ა. თარხანოვი.

მთხოვნელთა მიღება ყოველ დღე დილ. 10—12 საათამდე. ტელეფ. № 4—90

3—705—2

ქართველნო ამომრჩეველნო!

ვინც თბილისიდან გასულნი ხართ

დაბრუნდით თბილისში.

ამ თვის 30-ს, კვირას საქალაქო არჩევნებია!

არ დაგვიკარგოთ თქვენი ხმა!

შეიძლება ერთი ხმის დაკარგვამ ქალაქს

დააკლოს ერთი სასარგებლო ხმოსანი

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია

გაუმარჯოს თავისუფალ საქართველოს თავისუფალ რუსეთში.

ქართველნო მოქალაქენო!

მიეცით ხმა საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიის საარჩევნო სიას.

№ 2.

ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიას მიზნად აქვს სახელმწიფოებრივ ცხოვრების აღდგენა საქართველოში და დამყარება მაში დემოკრატიულ რესპუბლიკისა.

იგი მოითხოვს ვრცელ უფლებიან ავტონომიას **სრულიად** საქართველოს საზღვრებში.

იგი იცავს თავისუფლებას და თანასწორობას ყოველ მოქალაქესათვის განურჩევლად ეროვნებისა, სქესისა და სარწმუნოებისა.

საქართველოს ეროვნულ დემოკრატიული პარტია ერთად-ერთი არა-სოციალისტური ეროვნული პარტიაა საქართველოში:

იგი იცავს **კერძო საკუთრებას,** რადგანაც კერძო საკუთრება—საფუძველია თავისუფლების, თაოსნობის და შემოქმედებისა, მაშასადამე, საფუძველი ერის სიმდიდრის და განვითარებისა.

იგი იცავს მშრომელ ხალხს, სოფლისას და ქალაქისას, ვინაიდგან ყოველი მუშა—შემოქმედი ნაწილია ეროვნული ორგანიზმისა.

იგი იცავს შრომას, ვაჭრობას და მრეწველობას, რომ ცხოვრების ყოველ დარგში აღიძრას და დატრიალდეს ეროვნული ენერგია და მისი ნაყოფი დარჩეს ისევე საქართველოს.

დროა მოისპოს ქართველი ერის ძარცვა და ყვლეფა, მონობა და ექსპლოატაცია.

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია ჰქადაგებს ერთობას და ებრძვის ყოველგვარ გამთიშავ ძალებს.

იგი არ იზიარებს სოციალისტურ მოძღვრებას და მოქმედებას და ებრძვის კლასთა ბრძოლის გამწვავებას, ვინაიდგან ეს გამწვავება ჰლრღვნის ერთობას, ასუსტებს ძალებს, ჰშლის და არღვევს ეროვნულ ორგანიზმს. ჩვენ გვინდა ერთობა და არა ერთმანეთის შტრობა. ეხლანდელ ისტორიულ მომენტში შინაური განხეთქილება საშიშია და სახიფათო უიმისოდაც დასუსტებულ საქართველოსათვის.

ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია კარგად ჰხედავს, რომ საქართველოს გარს ახვევია უცხო ერები და ჰსურდილობს დაამყაროს მათთან კეთილი განწყობილება ბორგებით და შეთანხმებით.

ქართველო მოქალაქენო! მოიხილოდა თბილისის არჩევნებიც.

თბილისი—დედაქალაქია საქართველოსი.

მისი მოწყობა და გამშვენიერება პირდაპირი და წმიდა ვალია ყოველი მამულიშვილისა.

წყალი, ჰაერი, ქუჩა, ბაზარი, ბინა, სანოვაგე, მიმოსვლა, განათება და განათლება... ერთის სიტყვით ქალაქის მოთხოვნილება ათასფერია და ათასნარი. ეს მოთხოვნილებანი უნდა იქმნას დაკმაყოფილებული, თბილისი უნდა დაიდგაროს ნივთიერ და კულტურულ მოწყობილებით საუკეთესო ევროპიულ ქალაქს, ვინაიდან თბილისი, როგორც დიდი ცენტრი, იზიდავს მრავალ მშრომელ ხალხს, რომლის ხელიერი და ნივთიერი მოთხოვნილების დაკმაყოფილება უნდა იყოს უმთავრესი მიზანი დემოკრატიულ პარტიის მუნიციპალურ პროგრამისა.

მაგრამ ქართველ კაცისთვის ქალაქის არჩევნებში, გარდა მუნიციპალურ მოთხოვნილებისა, კიდევ არის სხვა აზრი უფრო ღრმა, უფრო მწვავე და საბედისწერო.

თბილისში ბევრია საქართველოს მშრომელი ხალხი, თბილისს გარს ახვევია ქართველი ერი. თბილისი ცენტრია ნივთიერი და სულიერი მთელი საქართველოსი. მაში ჰდგას და მიმდინარეობს განუწყვეტელი გაცვლა-გამოცვლა არა მარტო ნივთიერ ნაწარმოებისა, არამედ აგრეთვე აზრის და გრძნობისა, ნების და სულის კვეთებისა, თბილისი და საქართველო მოქცეულია ერთ და იმავე ეროვნულ ცნობიერებაში: აქ არის კვანძი მთელი ერის ნერვიულ სისტემისა.

თბილისის დაკარგვა—თავის მოჭრაა... მაშასადამე სიკვდილი მთელი ქართველი ერისა.

ქართველნო მოქალაქენო! ჩაუკვირდით ამას და თუ ცოტათი ჩინც შეგრჩენიათ ქართული სული, ადექით, გამოდით სახლიდან და მიიღეთ მონაწილეობა კვირას, 30 ივლისს, ჩვენი დედაქალაქის არჩევნებში.

მიეცით ხმა საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიის საარჩევნო სიას.

№ 2.

საქართველოს ეროვ. დემოკ. პარტიის

მთავარი კომიტეტი

თბილისი, მკათათვის 25.

ახალი სამინისტრო

პეტროგრადიდან მიღებული უკანასკნელი ტელეგრამა გვაუწყებს, რომ ახალი სამინისტრო შემდგარა. მუშათა, გლეხთა და ჯარისკაცთა ადმასრულებელ კომიტეტებს ხელახალი ნდობა გამოუცხადებიათ კერენსკისათვის და ახალ მინისტრთა მოწვევა მისთვისვე მიუნდვიათ.

კერენსკის უკვე მოუწვევია შემდეგი პირნი: **ნეკრასოვი**—ფინანსთა მინისტრად, **პლეხანოვი**—ვაჭრობა-მრეწველობის, **ჩერნოვი**—მიწადმოქმედების, **პეშეხონოვი**—სურსათის, **სკობელევი**—შრომის, **ხალტიკოვი**—ფოსტა-ტელეგრაფის, **ტერეშჩენკო**—საგარეო საქმეთა, **გოლოვინი**—სახელმწიფო შეწყობების, **ასტროვი** — სახელმწიფო კონტროლის, **კარტაშევი**—სინოდის ობერ-პროკურორად, **ეფრემოვი**—იუსტიციის, **კისლიაკოვი**—რკინის გზათა, **ოლდენბურგი**—სახალხო განათლების და **ავქსენტიევი**—საშინაო საქმეთა მინისტრად.

მართალია ეს სია ჯერ ოფიციალურად არ არის გამოქვეყნებული, მაგრამ ერთი რამ ცხადია: კერენსკიმ გაიმარჯვა თავის მემარცხენე ამხანაგ სოციალისტებზე.

კერენსკის გადადგომა და პეტროგრადიდან გასვლა ხომ ერთგვარი გაფიცვა იყო თავის ამხანაგთა წინააღმდეგ, რომელნიც შეურიგებელ სოციალისტურ ტაქტიკის გზას ადგნენ და ამით ეფრთხობდნენ ბურჟუაზიულ პარტიებს, კერძოდ კადეტებს.

კერენსკის გაფიცვამ გაიმარჯვა—სოციალისტებმა სრული ნდობით აღჭურვეს კერენსკი და მან კიდევაც გაინთავისუფლა თავი „თანადგომ ტორ“-ი. წერეთლისაგან.

კერენსკის გაფიცვას ხომ კადეტების გაფიცვა უსწრობდა წინ... მერმე რა მიიღეს კადეტებმა: ის რომ კერენსკი და სოციალისტები დასთანხმდნენ ბურჟუაზიის და სოციალისტების პარტიების საკოალიციო სამინისტროს განახლებას, ამიტომ შედიან სამინისტროში არასოციალისტები: ასტროვი, გოლოვინი, კარაშევი (ცნობილ ობერ-პროკურორ ლვოვის მაგიერ), კისლიაკოვი და ოლდენბურგი; თუ მათ ძველ არასოციალისტ მინისტრებსაც მიეუმატებთ: ტერეშჩენკოსა და ნეკრასოვს, გამოდის რომ არასოციალისტებს ახლა სამინისტროში მეტი ალაგი ექნებათ ვიდრე უწინ ჰქონდათ.

სოციალისტებისაგან მოწვეულია ახალი მინისტრი—პლეხანოვი და ავქსენტიევი, რჩება ცნობილი ჩერნოვიც.

შედგება თუ არა საბოლოოდ ასეთი სამინისტრო და წარუდგება თუ არა ამ სახით იგი მოსკოვში განზრახულ თათბირს—ეს ჩვენ არ ვიცით; ყოველ შემთხვევაში ეს არ არის ის სამინისტრო, რომელმაც უნდა იხსნას რუსეთი განსაცდელისგან... ამისათვის უფრო მაგარი კაცები იყო საჭირო, ვიდრე მოხუცებული პლეხანოვი, აკადემიკოსი ოლდენბურგი, ან და გოლოვინ-კისლიაკოვი.

ამას გარდა ჩერნოვის დარჩენა სამინისტროში საუკეთესო თავმდებია იმისი, რომ არა-სოციალისტ მინისტრებს კიდევ მალე მოუხდებათ ახალი გაფიცვის გამართვა სოციალიზაციის მოსახრე მინისტრების პროექტების თავიდან ასაცდენად.

რუსეთის მთავრობა საკოალიციო ვიდარ დარჩება და არც უნდა დარჩენილიყო. სოციალისტებმა მთელი სამინისტროს ხელში აღება ვერ შესძლეს, ამიტომ მათ მონაწილეობას სამინისტროში ნიადაგი ეცლება—მთავრობის შემადგენლობა თანდათან მარჯვენდება: პლეხანოვისა, ასტროვისა, გოლოვინისა, ოლდენბურგისა და კისლიაკოვის მაგიერ ხვალ თუ არა ზეგ მაინც უფრო ცნობილი მილიუკოვი და გუჩკოვი ჩაიბარებენ ხელში რუსეთის მთავრობის გაცვეთილ და გახუნებულ პორტფელებს. ამის საუკეთესო თავმდები პეტროგრადის ახლანდელი სამხედრო დიქტატორი, ყაზახთა გენერალი, ვასილკოვსკი არის.

ქართველნო ამოვარჩევენო დაგრუნდით თბილისში!

გამოიცვალა დროება, გამოიცვალა ბრძოლის პირობანი და ამასთან ერთად გამოიცვალა საბრძოლველი იარაღი.

საუფალო საუკუნოში ჩვენი დედაქალაქის დასაცველად საჭირო იყო ჯარი, თოფი, ხმალი, მუზარადი, საბაკრული. საჭირო იყო ბრძოლა და სისხლის დანთხევა.

ეხლა თოფ-იარაღი საჭირო არ არის. სისხლის დანთხევას არავინ ითხოვს. ეხლა საჭირო მხოლოდ საარჩევნო ხმები.

ქალაქი იმას დარჩება, ვისაც ექნება საარჩევნო ხმის უმეტესობა: ამ უმეტესობის წინ გაიღება კარი ქალაქის მმართველობის და გამგეობისა. ამ კარის გასაღებად ადა-მაჰომედ-ხანმა დახარჯა არა მარტო ფული მუხანათების და მოღალატეთა შესასყიდლად, იმან დაჰხოცა ათიათასამდე თავისი ჯარი, ხუთიათასამდე ქართველობა და მხოლოდ ამ გზით შემოიკრა თბილისში.

ეხლა ამისთანა შეტაკებისაგან ღმერთმა დაგვიფაროს, თუმცა ეხლაც ბევრია ახალმოდის ადა-მაჰომედ ხანები, რომელთაც არ გაეგებათ ან არ უნდათ გაგიგონ, რომ ძალმომრეობით ადება სხვისი ქონებისა და ავლა-დიდებისა—ყოველად შეუწყნარებელია და წმინდად ბაშიბუზუკური მოქმედება. ბევრს არ ესმის ან არ უნდა გაიგოს, რომ თბილისი—დედაქალაქია საქართველოსი, რომ იგი არის უმწიკვლო და უზენაესი საკურთხეველი ქართველი ხალხის გრძნობისა, მისი სულისკვეთების, მისი იმედებისა.

არ ესმისთ ეს სომხებს, თუმცა ღმერთმა უწყის, რა შუაშია აქ სომხეთი.

არ ესმით ეს რუსებს, თუმცა თბილისს იგეთივე მნიშვნელობა აქვს საქართველოსთვის, როგორც პეტროგრადს ან მოსკოვს რუსეთისთვის.

მოაქვთ იერიში ჯარისკაცებს, თუმცა იგინი დროებით ჰყვანან თბილისში და დღეს თუ ხვალ მშვიდობიანად წავლენ თავ-თავის სამშობლოში.

ერთის სიტყვით ყველას მოაქვს იერიში, ყველა სცდილობს ხელში ჩაიგდოს თბილისის მართველობა, თუმცა, რა თქმა უნდა, არაფისა აქვს უპირატესობა ზნეობრივად და უფლებრივად იმოდენი, როგორც ქართველობას.

მარა თავი დავანებოთ ზნეობრივ და უფლებრივ მხარეს. უზენაესი, თუმც ირრაციონალი ღირებულება ისეთი შემეცნებისა, როგორიც არის უფლება, სინდისი, სამშობლო—ბევრს არ გაეგებათ, ან არ უნდათ გაიგონ. ამიტომ მივმართოთ ისევე რაციონალისტურ მოსაზრებას. ციფრი, ანგარიში, რეალი ძალა—აი ეს არის, ეხლანდელი შეხედულობით, ნამდვილი სუფეკელი უფლებისა. ვნახოთ რა ძალას წარმოადგენს ქართველობა თბილისში.

ეხლა, როგორც ვიცით, ახლად შედგენილია საქალაქო ამომრჩეველთა სია. ჩვენ გამოვიანგარიშეთ და (თუ არა სცდებიან ჩვენი მოანგარიშენი) სომხების ამომრჩეველთა რიცხვი აღმოჩნდა 31.000-მდე. ქართველებისა კი 35.000-მდე. ჩვენ მეორეჯერ მოვახდინეთ ეს ანგარიში და დაახლოებით ორთავე რიცხვი აღმოჩნდა იმდენივე.

მე მრცხვენია ამ ციფრების გავეყენებისა, რადგანაც ამის გამომოქვეყნება — მიჯაქვავაა სამარცხვინო სვეტზე იმ სომხის პლუტოკრატისა, რომელიც დღემდე ჰფარფაშობდა ქალაქის თვითმართველობაში. ქალაქის სტატისტიკა ამ 20—30 წ. განმავლობაში orbi et urpi იშას ამტკიცებდა, რომ ვითომდა სომხები ორჯელ უფრო მეტია ქართველობაზე ქალაქ თბილისში. ეხლა კი აღმოჩნდა, რომ სომხების რიცხვი უფრო ნაკლებია, ვიდრე ქართველებისა. შეს ძლებელია ამისთანა სიცალბე და სიცუდეს უტე ოფიციალურ სტატისტიკაშ ?!

მაშასადამე, ქართველობას ჰქონია საკმაო ძალაც. საჭიროა მხოლოდ დარაზმვა, საჭიროა ჩამოსვლა და მონაწილეობის მიღება არჩევნებში.

თუ ყველა ოცდათუთხმეტი ათასი ქართველობა შეიკრიბება და ამ 30 ივლისს მესცემს საარჩევნო ხმას, ღვთი არ არის მთელი ქალაქის მართვა-გამგეობა გადავა ქართველობის ხელში და ჩვენს დედა-ქალაქს ისევე მიეცემა ეროვნული ფერი. ამოარჩევენ 120 ხმოსანი, საარჩევნო ბრძოლაში დახლოებით მონაწილეობას მიიღებს 50—60 ათასი მცხოვრები. მაშინ ქართველობას ეყოლება დახლოებით 70 ხმოსანი ე. ი. მთელი მართველობა ქალაქისა გადავა ქართველობის ხელში. მარა ამისთვის საჭიროა გამოფხიზლდეს ქართველობა, დაიძრას, დარაზმდეს, შეიგნოს დიადი მნიშვნელობა ამ ისტორიული მომენტ სა, როცა პირველად გამოდის სამოქალაქო ბრძოლის ველად საქართველოს დემოკრატია.

სამწუხაროდ ეს მომენტი სრულებით შეგნებული არა აქვს ხალხს. მთელი საუკუნეს მონობამ და უფლებაყაჩაღობამ ამოარღვია და ამოფხიკა მისი გულიდან ეროვნული ინტერესების შეგნება. ყველა ჰდუმს, ყველას ეზარება მცირეოდენი მოძრაობა. „ეჰ, მე ერთი ხმა მაქვს, რა და უნდა გააწყოს ერთმა ხმამ?—ამბობს ბევრი და შინა ჰზის. არ არის კიდევ შეგნებული, რომ ერთს ხმას ზოგჯერ ისეთივე მნიშვნელობა აქვს, როგორც ერთს ზარბაზანს ბრძოლის ველზე.—ბევრი, ძალიან ბევრი ქართველობა თბილისიდან გასულია სოფლად, საგზარაკოდ. ეს გარემოება დიდს ხიფათს გვიმზადებს, მხოლოდ იმიტომ, რომ ჩვენს შეგნებაში ჯერ კიდევ არ არის მკვეთრი ეროვნული სულისკვეთება. ერთი პატიოსანი ქართველი ინტელიგენტი მეუბნებოდა: „მე მყავს მამა, დედა, ცოლი და ორიც სრული წლოვანი შვილია, აბა როგორ ჩამოვიყვანო ეგენი? მე ჩამოვალ არჩევნებისთვის, მარა დედ-მამის და ცოლშვილის კი რა მოგახსენოო!“ პატიოსანი ინტელიგენტი ვერც კი ჰგრძნობდა, თუ რა ტრაგიზმი იმალებოდა მის განცხადებაში. მის ოჯახობას ჰქონია 6 საარჩევნო ხმა და ამ ექვსიდან უნდა მივიღოთ მხოლოდ ერთი. შეიძლება კიდევ წარმოვიდგინოთ ამისთანა უმედურება?

თუ ყველა ქართველი აგრე მოექცა თავის წმიდა მოვალეობას მამულისა და ერის წინაშე, მაშინ ოცდათუთხმეტი ათასი ქართველების ხმა გახდება მხოლოდ ხუთი ან ექვსი ათასიდან... სა ქართველოს დედა-ქალაქის მართვა-გამგეობა დარჩება ისევ სომხის პლუტოკრატიას.

ნუ თუ არ აგვაცდენს ღმერთი ამისთანა სირცხვილს ! თავსლაფის დასხმას?

ქართველნო მოქალაქენო! ჩამოდით და მიიღეთ მონაწილეობა კვირას, 30 ივლისს, ჩვენი დედაქალაქის არჩევნებში. თქვენზეა დამოკიდებული საქართველოს დედაქალაქის მომავალი.

გიორგი გვაზავა.

ქართული პრესა

ეროვნულ დემოკრატიულ პარტიის დახასიათება.

გაზეთ. „რესპუბლიკაშ“ იბეჭდება წერილები ქართველ საზოგადოებასა და ომზე. გზა და გზა ავტორი ეხება ქართულ პოლიტიკურ პარტიებს და სხვათა შორის, ჩვენს ეროვნულ პარტიაზე ამბობს:

ქართველ საზოგადოების ზომიერ წრეებისათვის აუცილებელი გახდა ერთ განსაზღვრულ პოლიტიკურსა და სოციალურს პლატფორმის გარშემო ორგანიზაციულათ შეკავშირება, რასაც შედეგათ მოჰყვა ახალი საზოგადოებრივი მიმდინარეობის შექმნა. ეს მიმდინარეობა გამოისახებოდა გაზეთებს „**ხალართველოში**“ თბილისში და „**სამშობლოში**“ ქუთაისს.

ამ გაზეთების ირგვლივ შემოკრებილ სხვა და სხვა ჯურის თანამოაზრეებს — ბურჟუაზიიდან და წვრილ თავად-აზნაურობიდან,—ერთი ძირითადი ლოზუნგი ჰქონდათ, რომლის დედა აზრს შეადგენს ეროვნული თვითარსებობის დაცვა, და აღდგენა. მეცხრამეტე საუკუნის დასაწყისს დაკარგულის ეროვნულის უფლებისა. ამ დედა-აზრით ხელმძღვანელი ეს ჯგუფი, ითვალისწინებდა რა ისტორიულ განწყობილებას რუსეთისას და საქართველოსას, და 1783 წლის ტრაქტატიდან გამომდინარე ვალდებულებას ორივე მხრისთვის, მოითხოვდა საქართველოს ეროვნულ ტერიტორიალურ ავტონომიას, რაც შეადგენს მისი პარტიის ძირითადს დებულებას. თან და თანობით ეს მიმდინარეობა ჩამოყალიბდა როგორც განსახიერებული პოლიტიკური ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტია, გარკვეული დემოკრატიული პლატფორმით. პარტია შეუდგა მხნე მოქმედებას, საბოლოოთ განცალკევდა თავადაზნაურულ იდეოლოგიისაგან, სულ ცოტა ხნის განმავლობაში გარს შემოიკრიბა ქართველი საზოგადოების ყველა ზომიერი და დემოკრატიულათ მოაზროვნე წრეები. იქის გამო, რომ ამ პარტიაში მონაწილეობას იღებს დიდძალი ქართველი ინტელიგენცია, ამ პარტიის გავლენა თანდათან იზრდება, და ქალაქის შუა ბურჟუაზულ წრეებიდან გადადის სოფლად, გლეხთა მასაში.

ომიდა ზავი

დეკეშები

რუსეთის ბანაკის ცნობა.

პეტროგრადი. მკათათვის 23. ოფიციალი. დასავლეთის ფრონტი. კოველ სარნენის რკინის გზის რაიონში ჩვენი ზზვერავთა რაზმი, რომელსაც პოდპორუჩიკი დუბანოვი უფროსობდა, სტოხოდის ტოტში გავიდა. მათ დიდი გმირობა გამოიჩინეს. დასჭრეს მავთულის ხლართები და ავსტრიელთ მოყარაულე ჯარის ნაწილი მთლად ამოუწყვიტეს კოველის მიმართულებით. ველიკა-კუხარის სოფლების რაიონებში მტრის შვიდმა როტამ დიდი იერიში მოიტანა, მაგრამ ჩვენმა არტილერიამ გაბრუნა. მდ. ზბრუჩზე, კადრვნცის რაიონში პრაპორჩიკ დემინის თაოსნობით ჩვენი შვიდი მზვერავი მტრის 30 კაცს წააწყდა თავზე. მოჰკლეს რამდენიმე, 2 ტყვედ წამოიყვანეს და დანარჩენები გაიქცნენ. ჩერნოვიცის აღმოსავლეთით, ბოიანის რაიონში ბრძოლის შემდეგ ჩვენ დოლეოკის ტყე დავიპირეთ, ლენკოროანონაშებურგის მე-163 ქვეითა ჯარის პოლკმა გმირულ იერიშით 20 ოფიცერი, 500 მეტი ჯარის კაცი და 3 ტყვიისმფრქვეველი ჩაიგდეს ხელში. ბოიანის სამხრეთ-დასავლეთით მტერმა მოლოდია კოტულბანსკი დაიპირა. სერეტის დასავლეთით გერმანელებმა მდინარე სუჩავაზე მდებარე ნეიფრადუაცი დაიპყრეს.

რუმინეთის ფრონტი. კიმპოლუნგის მიმართულებით ჩვენებმა აღმოსავლეთიდან დაიხიეს. მტერმა სოფელი ვაამი დაიპირა. კოტუ-მიხალის რაიონში ჩვენმა მზვერავებმა (10 ოფიცერი და 100 ჯარის კაცი) მტრის ასპარეზზე იერიში მიიტანეს. ხელთ იგდეს 3 ტყვიისმფრქვეველი და რამდენიმე ოსმალო მოჰკლეს.

კავკასიის ფრონტი. უცვლელადაა.

მფრინავთა მოქმედება. ნოვოგლიცის რაიონში კვლევიჩი მტრის მფრინავი ჩამოაგდო. ავიატორი მოკლულია, მზვერავი ტყვედ წამოიყვანეს.

პეტროგრადი. მკათათვის 22. ოფიციალი. დასავლეთის ფრონტი. ივლისს 22. ჩვენი მზვერავები გადავიდენ მდ. ზბრუზზე და ზურგიდან დაეცნენ მოპირდაპირეთა ბანაკს. ხელთ იგდეს 43 ტყვე და 7 ტყვიის მფრქვეველი. დნესტრსა და პრუტს შუა ჩვენი ჯარი განაგრძობს აღმოსავლეთით უკან დახევას, მკათათვის 21 დავტოვეთ ჩერნოვიცი. მოპირდაპირემ დაიპყრო სოფლები: რაშკოვი, პოლიანა, სარანჩე და ქალაქი ჩერნოვიცი. კარპატებშიდაც ჩვენი ჯარი აღმოსავლეთით უკან იხევს,

შავი ზღვის ახალი ფლოტის უფროსი.

პეტროგრადი. მკათათვის 20 (დაგვიანებულია) შავი ზღვის ფლოტის უფროსად ამირბარ კოლჩაკის მაგიერ პირველ რანგის კაპიტანი ნემეცი ინიშნება.

ბალტიის ზღვის ფლოტი.

საზღვაო სამინისტროს მმართველმა ლებედევმა დაათვალიერა ბალტიის ზღვის ფლოტი და მოუწოდა მას მტკიცეთ დაიცვას თავის მოვალეობა სამშობლოს წინაშე. ნალმების დევიზიის უფროსმა სტარკა უპასუხა, რომ დროებით მთავრობა დარწმუნებული უნდა იყოს იმაში, რომ ბალტიის ფლოტი რიგის ზღვის ყურეში არ შემოუშვებს გერმანელებსო.

მოგზაური ჯარი. მკათათვის 22. დროებით აღმასრულებელი კომისარი სამხრეთ-დასავლეთ ფრონტისა, გოგელია, შუამდგომლობს ჯარისა ფლოტის მთავარ-სარდლის წინაშე იმაზედ, რომ ყოფილი ენდარმი ოფიცრები გაგზავნილ იქმნენ ფრონტზე, ხოლო ავათმყოფნი—დათხოვნილ სამხედრო სამსახურიდან უმუნდიროდ და უპენსიოთ; თუ ჯარები უარს იტყვიან ენდარმი ოფიცრების მიღებას, ასეთები გადარიცხულ უნდა იქმნენ უბრალო ჯარისკაცებად და გაგზავნილ პოზიციებზედ, რათა ხელახლად დაიმსახურონ ნდობა და ოფიცრის ღირსება.

გენერალ ერდელის მოკვლა.

პეტროგრადი. მკათათვის 22. პეტროგრადის საღამოს გაზეთებმა გამოაქვეყნეს ამბავი, რომ, ვითომც მომქმედ ჯარში თავის სალდათებს მოუკლავთ მეორე არმიის ყოფილი სარდალი გენერალი ერდელი. ახლა ნამდვილად ირკვევა, რომ ეს ამბავი ტყუილია და ერდელი კარგად არის. სამხედრო მინისტრის კაბინეტი სთხოვს პრესასას თავი შეიკავონ ხოლმე ასეთი შეუმოწმებელი ამბების გამოქვეყნებაზე.

ინგლისის ბანაკის ცნობა.

ლონდონი. ოფიციალი. 21 მკათათვე. გერმანელები შეეცადნენ დაებრუნებიათ იპრის ჩრდილო-დასავლეთით დაკარგული ადგილები, მაგრამ უშედეგოთ. ჩვენმა სარტილერიამ ცეცხლმა გაფანტა მათი ზედიზედ მოტანილი იერიშები და მიაყენა მათ დიდი ზარალი. 20 მკათათვის ჩვენ ხელმეორეთ დავკავეთ სოფ. სან-ჟულიენი. მოპირდაპირე განდევნილია ყველა იმ ადგილებ დან, რომლებიც პირველი ღამით მან დაიპყრო.

ლონდონი. მკათათვის 20. მკათათვის 19-ს წვიმდა. ჩვენ ზილებეკეზადვორდის გზასთან ცოტათი წინ წავიწიეთ. ჩვენს ფრონტზე ფრანგებმა იზერის აღმოსავლეთ ნაპირამდის მიახწიეს. იპრის ჩრდილო-აღმოსავლეთით ვერტგუკისა და სან-ჟულიენის შუა წუხელ გერმანელებს ჩვენს მიერ დაპერილ ახალ ასპარეზებზე კონტრ-იერიშები მოჰქონდათ. მტრის ძალდატანებით ჩვენ სოფ. სან-ჟულიენიდან ჯარი გამოვიყვანეთ. სოფელ ვერტგუკის დასაჭერად გაცხარებული ბრძოლა გაჩაღდა: მის დასავლეთის მხარე ჩვენ გვიჭირავს. იპრ-რულერის რკინისგზის მახლობლად დღეს გერმანელები მოწინავე ასპარეზზე შემოიკრნენ. ბრძოლა გრძელდება. გუშინ ჩვენ 5000 ტყვე გერმანელი წამოვიყვანეთ. ხელთ ვიგდეთ აგრეთვე მრავალი ზარბაზანი, ტყვიისმფრქვეველი და მორტირი. რიცხვი ჯერ არ გამოგვირკვევია. გუშინ ჩვენმა მფრინავებმა, მტრის ქვეითა ჯარს და ჰაეროდრომებს აუტეხეს სროლა. მათ აგრეთვე გერმანელების 6 მფრინავი ჩამოაგდეს და 3 ჰაეროპლანიც გადაჰკარგეს.

ლონდონი. მკათათვის 23. ოფიციალი. მონმილე-პრენ აღმოსავლეთით წუხელ ჩვენ თხრილები დავიბრუნეთ. იპრის ფრონტზე ფრანგებმა კორტეკერის სადგომ სახლიდან კვლავ აღმოსავლეთისკენ წაიწიეს. მთელი ღამე შხაპუნა წვიმა იყო.

ლონდონი. მკათათვის 23. დღესაც წვიმდა. სენ-ჟულენის ჩრდილო დასავლეთით და მოსსინის აღმოსავლეთით ჩვენებმა კვლავ წინ წაიწიეს. ნიუპორის უბანში გერმანელთა არტილერიამ დიდი მოქმედება გამოიჩინა.

ლონდონი. მკათათვის 20. დღეს ჩვენ იპრ-რულერის რკინის გზის სამხრეთით მდებარე სოფელი სან-ჟულერი დავიჭირეთ. წუხელ ხოლლებეკედან მონში-ლეპრეს დასავლეთისკენ წავიწიეთ. ლომბარ-ძიუდეს სამხრეთით მტრის რაზმი გავფანტეთ. მკათათვის 18-დან დღემდე ჩვენ 6,122 ტყვე ჩავიგდეთ ხელში, მათში 142 ოფიცერია.

ინგლისის მთავრობა და საზავო კონფერენცია

ლონდონი. მკათათვის 19. (დაგვიანებულია). რუსეთის დელეგაციის მისვლა პარიზს და მუშათა პარტიის მონაწილეობის მიღება გენდერსონის გამგზავრებაში დიდ აღელვებას იწვევს თემთა პალატაში. ლლოიდ ჯორჯმა განაცხადა, რომ მთავრობას არ შეუცვლია თავისი შეხედულობა ზავზე. ინგლისის მთავრობა მონაწილეობას არ მიიღებს კონფერენციაში და არ დაუშვებს რომ, კერძო კონფერენციამ გადაჭრას ზავის საკითხი. პარიზის თათბირს არ ჰქონია კმამთი ზავის შესახებ. თათბირი მალე ლონდონშიაც იქნება მოწვეული.

ინგლისის მთავრობის განცხადება.

ლონდონი. მკათათვის 20. თემთა პალატაში მინსტრმა დეკანპოლემ რეზოლიუცია შეიტანა, სადაც კატეგორიულად არის განცხადებული, რომ თუ გენდერსონი მიიღებს მონაწილეობას გერმანელებთან ერთად სტოკჰოლმის კონფერენციაში, მაშინ მან, გენდერსონმა, მინისტრობას თავი უნდა დაანებოსო.

ლონდონი მკათათვის 20. სოციალისტების ორგანიზაციული კომიტეტი ფიქრობს, რომ ლონდონის კონფერენცია 11 მარიამობისთვეს მოიწვიოს.

საფრანგეთის ბანაკის ცნობა

პარიზი. მკათათვის 20. (დაგვიანებულია). ოფიციალი. ბრეს აღმოსავლეთით და კრაონის დასავლეთით საარტილერიო ბრძოლაა. ალლემანის რაიონში 24 ტყვე და ერთი ტყვიის მფრქვეველი ჩავიგდეთ ხელში. რეიმსის აღმოსავლეთით და სამხრეთ აღმოსავლეთით მტერი მოვიგერიეთ. მაასის მარცხენა მხარეზე გაცხარებული საარტილერიო ბრძოლაა.

სოციალისტების კონფერენცია.

პარიზი. პარიზში მომხდარ სოციალისტების კონფერენციაზე გადასწყდა რომ სოციალისტების საერთაშორისო კონფერენციაზე მოწვეულ იქმნას ყველა ერების პროლეტარები და შესდგეს მათგან კონფერენციაზე ნაციონალური სექციები. გახსნახულია კონფერენცია შესდგეს სტოკჰოლმში არა უგვიანეს 3 ენკენისთვისა და თუ იქ არ მოხერხდა,—ქ. ქრისტიანიაში.

დეპუტატთა საბჭოს დელეგატები პარიზში

პარიზი. მკათათვის 20. დეპუტატთა საბჭოს დელეგატები საპარლამენტო სოციალისტების ჯგუფის და ადამიანის უფლებათა ლიგის ყრილობებს დაესწრნენ: დელეგატებმა რევოლუციის შესახებ ვრცელს მოხსენებაში განაცხადეს, რომ რუსეთში არცერთ პოლიტიკურ პარტიას სეპერატიულ ზავისთვის მხარი არ დაუჭერია. პროფესორ ბაშმა და სენატორ ბენენვენიუ-მარტენ, ადამიანის უფლებათა ლიგის თვალსაზრისით გააშუქეს ომის დაწყება. მათ განაცხადეს რომ ამ ომის პასუხისმგებლობა ავსტრია და გერმანეთს მოეკითხებათო. ზავის პირობებში ანექსია არ უნდა იქმნას შეტანილი, მაგრამ ელზას ლორენის, ბელგეთის და სერბეთის უფლებათა აღდგენა კი უნდა იქმნას შეტანილი, არ უნდა იყოს კონტრიბუციები. [illegible] ბარბაროსების მიერ დანგრეული შენობები კი უნდა აანაზღაურონ. გაბრიელ სემილმა სთქვა: „რუსეთი იბრძვის არა თუ მარტო ინგლის-საფრანგეთის სასარგებლოდ, არამედ თავისუფლების დასაცავადო“.

ბელგეთის ბანაკის ცნობა.

ჰავრი. მკათათვის 20. (დაგვიანებულია). ოფიციალი. ავდარი ხელს უშლის მოქმედებას.

გერმანელთა უსტაგის ცნობა

აღმოსავლეთის ფრონტი. მთელი აღმოსავლეთი ალპარეზი ბალტიის ზღვიდან დაწყობილი შავ ზღვამდე სასტიკი ბრძოლის ქარ-ტეხილში იმყოფება. ბრძოლა ჩვენი ბრწყინვალე გამარჯვებით ბოლოვდება. ლეოპარდ ბავარელის ფრონტზე იაკობშტატთან რუსებს ამაო იერიში მოჰქონდათ. დვინსკის სამხრეთ დასავლეთით საარტილერიო ბრძოლის შემდეგ რუსები ექვსი დივიზიით დასავლეთით იერიშზე გადმოვიდენ მაგრამ ყოველთვის დიდი დანაკლისით უკუგდებულ იქნენ. სოფელი კრევი კვლავ ჩვენ ხელშია. საერთოდ სმორგონის რაიონში მტერი 8 დივიზიით მოდიოდა იერიშით. ეს დივიზიები ძლიერ დაზარალდენ. აუარებელი ტყვე არის გამოყვანილი. უკან ძლიერ მცირე ნაწილი დაბრუნდა.

გენერალ ფონ-შენ-ერმოლის ფრონტზე ჩვენი ჯარების სტრატეგიული მნიშვნელობა თანდათან საყურადღებო ხდება. რუსები ჩრდილო კარპატებიდანაც იხევენ. ჩვენმა სახელოვანმა ჯარმა დაიპყრო ტარნოპოლთან მდინარე სერეტის გადასასვლები. წამოყვანილი 30,000 მეტი ტყვე. მრავალი ზარბაზნები, ჯავშნიანი ავტომობილები და ტყვიისმფრქვეველი წამოვიღეთ.

ერცგერცოგ იოსების ფრონტზე მტერი არტილერიით მოქმედობს. იერიშს ყველგან ვიგერიეთ.

გენერალ მაკენზენის ფრონტზე მტერი მრავალჯერ იერიშზე გადმოდიოდა, მაგრამ ამაოდ.

გერმანეთის იმპერატორის სიტყვა

სტოკჰოლმი. მკათათვის 19. ვოლფის საგენტო გადმოგვცემს იმპერატორ ვილჰელმის სიტყვას:—სამი წელია რაც სასტიკი ომია. ნაშმუნვარებით ვიხსენებთ მათ წმინდა სახელს, ვინც თავი შესწირა სამშობლოს. სიამაყით ვიგონებთ იმ გმირთა გმირებს რომელნიც მტრის რაზმებს უმკლავდებიან და რომელნიც ტყვეთ არიან შეპყრობილნი მაგრამ ყველა ჩვენგანში გაშტკიცებულია ერთი სურვილი—მივყვანოთ მოსაგერებელი ომი გამარჯვებამდე.

მტრების ხელი გერმანეთის მიწაწყალს ეპოტინება, მაგრამ ის მას ვერ მისწვდება. ისინი ითრევენ ჩვენთან ბრძოლაში ახალ ხალხებს, მაგრამ ჩვენ ამითი ვერ შეგვაშინებენ. ჩვენ შეგნებული გვაქვს ჩვენი ძალა. ჩვენი მტერნი ვერასოდეს ვერ იხელავენ გერმანეთის ერს თავიანთ ფეხებ ქვეშ დამარცხებულს. როდესაც ჩვენ ვლაპარაკობთ ზავზე, მაშინ ჩვენ სიტყვებს დასცინიან. ამიტომაც მათ გაიგეს ჩვენგან თუ რას ნიშნავს გერმანეთი და როგორ შეუძლია მას ბრძოლა და მტრების დამარცხება.

ამ წლის დამლევსაც ჩვენ კვლავ გამარჯვებულნი ვიქნებით. მომავალში კვლავ დაბრკოლებანი გველის, მაგრამ დეე იცოდენ ჩვენმა მტრებმა, რომ ომის გაგრძელებით ისინი უფრო აგებენ, ვიდრე ჩვენ. ჩვენმა ხალხმა უნდა იცოდეს, რომ გერმანეთის ერის სისხლი ტყვილა არ იღვრება, არა დაპყრობისათვის, არა სხვა ერთა დამონებისათვის ვიბრძვით ჩვენ, ძლიერი და თავისუფალ სახელმწიფოს შესაქმნელად. ამ მიზნის მისაღწევად ყველაფერი უნდა გამოვიღოთ და ამ დევიზით კვლავ ვაგრძელებთ ჩვენ ბრძოლის ველზე.

ფლოტასადმი მიმართვაში სწერია შემდეგი:—თქვენ მხნეთ იცავთ გერმანეთის სანაპიროებს ომის საშინელებისაგან. ჩემმა ფლოტმა წლის განმავლობაში დიდათ გაიმარჯვა. მტრის ბატონობა შეარყია და მის საციცოცხლო ინტერესებს დაემუქრა. ჩნენ და ჩვენი მოკავშირეების მხარეზე რჩება გამარჯვება. ჩვენ გვაიძულებენ განვაგრძოთ ბრძოლა. ჩვენ ვიბრძვით ჩვენი არსებობისათვის. იმის და მიხედვით, თუ როგორ იზრდებიან ჩვენი მიზნები, იზრდებიან ჩვენი ძალებიც. შეუძლებელია ჩვენ დამარცხებულ ვიქმნეთ, ჩვენ უნდა გავიმარჯვოთ.

ქართველნო ამოვარჩევენო დაგრუნდით თბილისში!

სარევოლუციო დიქტატურა

დეკეშები

დროებით მთავრობამ უარყო კერენსკის თხოვნა თანამდებობიდან გადადგომის შესახებ.

პეტროგრადი. მკათათვის 21. სახალმთრო სასახლეში მოხდა თათბირი. დროებით მთავრობის თავმჯდომარის მოადგილემ ნეკრასოვმა წაიკითხა კერენსკის წერილი, რომელთაც ის სთხოვდა დროებით მთავრობას თანამდებობიდან განთავისუფლებას, და აუწყა, რომ დროებით მთავრობამ არ მიიღო ეს თხოვნა და გადასწყვიტა, მომართოს ყველა პოლიტიკურ და საზოგადო ორგანიზაციებს გამოსთქვან თავის შეხედულება არსებულ მდგომარეობის შესახებ.

მთავრობის კრიზისი.

პეტროგრადი. მინისტრმა წერეთელმა 21 მკათათვეს მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხების დეპუტატების სხდომაზე განმარტა მთავრობის კრიზისი.

მინისტრი ტერეშჩენკო.

პეტროგრადი მკათათვის 22. სარწმუნო წყაროებიდან გადმოგცემენ, რომ მკათათვის 19-ს კერენსკისთან ერთად გარეშე საქმეთა მინისტრი ტერეშჩენკოც გადადგა, მაგრამ დროებით მთავრობის თხოვნით ტერეშჩენკო კვლავ თავის თანამდებობას შეუჯდა.

მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხების საბჭოთა დეპუტატების შეერთებულ სხდომის რეზოლუცია.

პეტროგრადი მკათათვის 22 მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხების საბჭოთა დეპუტატების შეერთებულ სხდომაზე დანმა საზამთრო სასახლეში მოხდარ ბჭობაზე მოხსენება წაიკითხა. ხმის უმრავლესობით (47 მომხრე, მოწინააღმდეგე 46, თავშემკავებელი 42) შემდეგი რეზოლუცია იქმნა მიღებული: ცენტრალ კომიტეტების შეერთებული ყრილობა აცხადებს, რომ იგი სრულიად ენდობა კერენსკის ახალ კაბინეტის შედგენაში და მკათათვის 8 ს გამოქვეყნებულ მთავრობის პროგრამის ნიადაგზე მყოფ პარტიების წარმომადგენელთა მიწვევაში.

დასავლეთ ფრონტის ყოფილი მთავარსარდალი გურკო შეიპყრეს.

პეტროგრადი. მკათათვის 21. შეიპყრეს და ოლქის შტაბში წარადგინეს დასავლეთ ფრონტის ყ ფ ლი მთავარსარდალი გენერალი რომეიკო-გურკო.

ჩერნოვის გადადგომის გამო

პეტროგრადი. მკათათვის 21. დეპუტატთა საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტის შეერთებული სხდომა ღამის ორ საათზე განახლდა. სხდომას დესწრენ წერეთელი, ჩერნოვი და სკობოლევი. თავმჯდომარე ჩხეიძემ სიტყვა ჩერნოვს მისცა. ჩერნოვმა განაცხადა, რომ იგი თავს ანებებს მინისტრთა თანამდებობის მინისტრის თანამდებობ ს და კერენსკის მიმართ წერილი წაიკითხა. გასვლის მიზეზად ჩერნოვი ზოგიერთა პირების ცილისწამებას და მის წინააღმდეგ გალაშქრებას ასახელებდა. ჩერნოვს წერილით მიუმართავს ბურცევისა და ზჩეგლოვისათვის. ბნელი ძალები თავიანთ ბრალდებას მათ მოწმობაზედაც ამყარებდნენ. ჩერნოვმა წაიკითხა ორივესგან მიღებული წერილი. ისინი აცხადებდნენ, რომ მათ ჩერნოვის საწინააღმდეგო მოქმედების დასამოწმებელი არავითარი საბუთი არა აქვთ. ჩერნოვმა განაცხადა, რომ იგი უმთავრესად მთავრობას იმ მიზნით ჩამოშორდა, რომ ბოროტ ცილისმწამებლებმა არ იფიქრონ ვითომც მას დროებით მთავრობის წევრის სახელით ბრალდების აცილება სურდეს. ეხლა, როგორც კერძო კაცი, ჩერნოვი მზადაა ყველა ცილისწამება აიტანოს. იგი იმედს არ ჰკარგავს, რომ ახლო მომავალში გამოირკვევა ის, თუ რამდენად მართალია იგი თავის საქმეებში. ჩერნოვი წერს დროებით მთავრობის წევრად ამომრჩევლებს სთხოვს, რომ არ გაკიცხონ მისი ასეთი ნაბიჯი და მას თვალსაზრისს შეურიგდნენ. მეუხარე ტაშ ოვაციამდის მიახწია. ტაშს უკრავდნენ აღმასრულებელ კომიტეტის წევრები. სოციალისტი მინისტრები ხელის მაგრად ჩამორთმევით შეგებნენ ჩერნოვს. **წერეთელმა** განაცხადა, რომ ჩერნოვის შესახებ ცილისწამების გამოსარკვევად დროებით მთავრობამ უკვე შესაფერ ზომების მიღება დაადგინა. იგი გამოირკვევის შედეგებსაც გამოაქვეყნებს. დროებით მთავრობამ დადგინა, რომ მიწადმოქმედების მინისტრის ადგილი დროებით თავისუფლად დარჩეს, ხოლო სამინისტროს მმართველობა მინისტრის ანახანაგ ვახლიანეს დაეკისროს. დასასრულ წერეთელმა მოიხსენა და დაფასდეს ჩერნოვის საქციელის კეთილშობილება. წერეთლის სიტყვის შემდეგ, რომელსაც მეუხარე ტაშით შეეგებნენ, ცენტრალ კომიტეტის თავმჯდომარის ამხანაგმა გოცმა შემდეგი რეზოლუცია წარადგინა მისაღებად: „მოისმინა რა ამხანაგ ჩერნოვის განმარტება იმ ს შესახებ, რომ იგი მის წინააღმდეგ ამხედრებულ ცილისმწამებელთა კამპანიის გამომჟღავნების სურვილმა აიძულა დროებით მთავრობის შემადგენლობა დან გასულიყო, დეპუტატთა საბჭოების ცენტრალ და აღმასრულებელ კომიტეტების შეერთებული სხდომა სრულს ნდობას უცხადებს ამხანაგ ჩერნოვს და სრულ ობიექტს გამოსთქვამს, რომ იგი მალე დაუბრუნდება თავის თანამდებობას და რევოლუციურ რუსეთის სახსნელად და მის განმტკიცებლად კვლავ მშრომელ ხალხ ს ინტერესების დაცვას შეუდგება“. ტროცკი და მარკოვი უჩივდნენ ჩერნოვს კვლავ თანამდებობას შესდგომოდა, მაგრამ გოცის გამოტანილ რეზოლუცია თითქმის ერთხმად იქნა მიღებული. ხმის მიცემის შედეგმა მეუხარე ტაში და ოვაცია გამოიწვია. სხდომა ღამის 3 საათზე დასრულდა.

გჯოგა საზამთრო სასახლეში

პეტროგრადი. მკათათვის 22. დილის 6 საათზე დასრულდა პოლიტიკური პარტიების და საზოგადო ორგანიზაციების წარმომადგენლების სიტყვები. ლაპარაკობდნენ მილიუკოვი, ჩერნოვი, ჩხეიძე, აჯემოვი, ვინავერი, წერეთელი და სხვ. ტერეშჩენკომ ბოლოს განაცხადა, რომ პოლიტიკური პარტიების და საზოგადო ორგანიზაციების წარმომადგენლები, შეიგნებენ რა მომენტის სერიოზულეს, გამონახავენ საერთო შეთანხმების გზას. ამის შემდეგ თათბირი მცირე ხნით შეწყდა. თათბირის გახსნისთანავე ს. დემოკრატებმა, ს. რევოლიუციონერებმა, შრომის ჯგუფელებმა, სახალხო სოციალისტებმა, რადიკალ დემოკრატებმა და სახალხო თავისუფლების პარტიის წარმომადგენლებმა შემდეგი ოფიციალი განცხადება წამოაყენეს:

— სოციალისტურ პარტიის წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ ისინი ანდობენ და აკისრებენ კერენსკის სამინისტროს შედგენას.

ისინი თხოულობენ, რომ ახალი მინისტრთა კაბინეთი 8 ივლისის დეკლარაციის მიხედვით იქმნეს შემდგარი. ხალხის თავისუფლების და რადიკალ დემოკრატების წარმომადგენლებმა სრული ნდობა გამოუცხადეს კერენსკის. ამასთანავე მათ ხაზი გაუსვეს, რომ ახალი დროებითი მთავრობის შედგენას არავითარი დამოკიდებულება არ უნდა ჰქონდეს პარტიებთან და კომიტეტებთან. ყველა პარტიებმა ამ სახით ნდობა განუცხადეს კერენსკი და აღიარეს რომ ამ ჟამად კერენსკი ერთად ერთი ადამიანი არის, რომელსაც ძალუძს დაქსაქსული ძალების შეერთება“.

კრების დასასრულს ნეკრასოვმა განაცხადა, რომ მთავრობის კრიზისი გათავებულათ უნდა ჩაითვალოს, და რომ კერენსკი მოახერხებს ეროვნულ მთავრობის შედგენასო.

ეროვნული საკითხი

ჰელსინგფორსი. მკათათვის 19. (დაგვიანებულია). სენატმა „შეერთებულ სხდომაზე, რომელსაც გენერალ-გუბერნატორი თავმჯდომარეობდა, სეიმის დათხოვნის მანიფესტის შესახებ თავის გარდაწყვეტილება არ გამოიტანა. სენატორები აცხადებდნენ, რომ ბევრ მათგანს ჯერ კიდევ სასეიმო პარტიების ამხანაგებთან არ მოულაპარაკნიათ. სხდომა ხვალისთვის გადაიდო.

ახალი არჩევნები.

ელსინგფორსი. მკათათვის 22. სენატი შეუდგა ახალ არჩევნების მზადებას. თანახმად 18 მკათათვის მანიფესტისა, სეიმი დათანხმდა მოახდინოს არჩევნები დროებით მთავრობისაგან დანიშნულ ვადაზედ.

უკრაინა.

კიევი. მკათათვის 23. სამხედრო გენერალურმა მდივანმა აცნობა უკრაინელ აფიცრებს, რომ მთავარ-სარდალმა თანხმობა განაცხადა ნაწილნაწილად გადმოყვანაზედ უკრაინელ აფიცრებისა ჯარების სხვა და სხვა ნაწილებიდან იმ სამხედრო ნაწილებში, რომლებიც დანიშნულია გაუკრაინელებისათვის.

სეიმის დათხოვნის მანიფესტი

ჰელსინგფორსი. მკათათვის 20. (დაგვიანებულია) მენიფესტი 1917 წ, მკათათვის 18 სეიმის დათხოვნისა და ახალ არჩევნების შესახებ.

დროებითმა მთავრობამ მიიღო მკათათვის 12/25 სეიმის ადრესი და ფინეთში უმაღლეს მთავრობის განხორციელების შესახებ დამოუკიდებლად მიღებულ გარდაწყვეტილებათა ტექსტი: ფინეთი, კონსტიტუციის ძალით, სარგებლობს თავისუფლებით მხოლოდ იმ ფარგლებში, რომელთაც საზღვრავენ მისი და რუსეთის უფლებრივი დამოკიდებულებანი. უკანასკნელ მეფის ტახტიდან გადადგომით მთელი მისი მთავრობა და აგრეთვე ფინეთის დიდი მთავრობის უფლება მხოლოდ დროებით მთავრობაზე გადავიდა, ვინაიდან რუსეთის ერმა მხოლოდ იგი აღიურვა უმაღლეს ხელმწიფებით. დროებითი მთავრობა თავის მიერ დადებულ რუსეთის სახელმწიფოს და ერის უფლებათა დაცვის ფიცს დამფუძნებელ კრებამდის ვერ დასთმობს.

მიუხედავად იმისა. რომ, თანახმად მარტის 7/20-ს. გამოცემულ მანიფესტისა, დროებითი მთავრობა ფინეთის შინაგან დამოუკიდებულობის დაცვას და მაზე ზრუნავს თავის მოვალეობად სთვლის—დროებით მთავრობას ამავე დროს, არ შეუძლია, რომ ფინეთის სეიმის დამფუძნებელ კრების უფლების მოტაცება კანონიერად აღიაროს. სეიმის გარდაწყვეტილებანი კი ფინეთისა და რუსეთის უფლებრივ დამოკიდებულებას ძირიანად სცვლიან და ამასთან ფინეთის კონსტიტუციასაც არღვევენ. დაე, ფინელებმა თვით გაითვალისწინონ თავიანთი ბედი. მისი გარდაწყვეტა მხოლოდ რუსეთის ერთან თანხმობით—შეიძლება. ბრძანება, ღვინონისთვის-1 და 2-(ახალი სტილით) ახალ არჩევნების არჩევა დროებით მთავრობამ ამ წლის მარტის 22 (აპრილის 4) მოწვეულ სეიმის დათხოვნა დაადგინა. რადგანაც ახალი სეიმი მოწვეულ იქნება არა უგვიანეს ღვინონისთვის პირველისა,—სეიმის დეპუტატები დანიშნულ დროზე, (გამოცხადებულ იქნება) ქ. ჰელსინგფორსს უნდა გამოცხადნენ თავიანთ მოვალეობის ასასრულებლად. სეიმის წესდების თანახმად, მთავრობა ფინეთის საშინაო საქმეთა გარდასაწყვეტ წესების კანონპროექტს სეიმის მოქმედების დაწყებისათანავე გადასცემს.

ხელს აწერენ: მინისტრ თავმჯდომარის მაგიერ—ნეკრასოვი, გარეშე საქმეთა მინისტრი მ. ტერეშჩენკო, უწ. სინოდის ობერ პროკურორი ვ. ლვოვი, სასურსათო საქმეთა მინისტრი—ა. პეშეხონოვი, მიწათმოქმედებისა—ვ. ჩერნოვი, შრომისა—მ. სკობელევი, იუსტიციისა—ი. ეფრემოვი, შინაგან საქმეთა სამინისტროს გამგე ი. წერეთელი, სახელმწიფო კანტროლერი—ი, გოლენევი' დაამოწმა მინისტრ სტატს სეკრეტარმა ენკელმა.

დეპეშები პეტროგრადიდან

გენერალი კორნილოვი რუსეთის დამარცხებას ყველა ფრონტზე ელის.

პეტროგრადში დაბეჯითებით ამბობენ, რომ რუსს ჯარს სამხრეთ-დასავლეთით ფრონტზე დიდი მარცხი მოუვიდაო.

გენერალი კორნილოვი მთავარ-სარდლობას თავს ანებებს.

გამოირკვა, რომ კერენსკი იმიტომ კი არ გადადგა, რომ კადეტებთან ვერ შეთანხმდა, არამედ მიტომ, რომ საერთო ნდობით არ იყო აღჭურვილი.

შეპყრობილი გენერალი გურკო კონტრ-რევოლუციონერთა სულის ჩამდგმელი ყოფილა. გურკოს გარშემო თავს იყრიდნენ ბანკის აფიცრები, რომელთაც „ჯარის ხსნის კავშირი“ ჰქონდათ დაარსებული.

ჰელსინგფორსი. ფინელი სოციალდემოკრატები და ბოლშევიკები დიდს აგიტაციას ეწევიან და მოიხოვენ ფინეთის სეიმისაგან, რომ მან რუსეთის მიმართ გაბედულ ზომებს მიმართონ.

სენატიდან გაიტაცეს ეკატერინე II-ის ძეგლი, 500.000 მან. შეფასებული, აგრეთვე მუხლმოდრეკილ რუსეთის გამომხატველი ძეგლი და აგრეთვე ეკატერინეს ნაჩუქარი ძვირფასი ძეგლი მინევრასი. გატაცებულ საგნების ფასი 1,500,000 მანეთს უდრის. გატაცებულ ვერცხლის წონა—7 ფუთს უდრიდა. ბოროტგამზრახველებს გაუტაცნიათ აგრეთვე მუხის პატარა უუთი პეტრე დიდის ისტორიული დოკუმენტებით.

ქრონიკა

თბილისი

შინაგან საქმეთა მინისტრი ა. გ. წერეთელი ძალმომრეობის შესახებ. მინისტრი წერეთელი დეპეშით ეკითხება ამიერ-კავკასიის საგანგებო კომიტეტს: დაუყონებლივ დაწვრილებით მაცნობეთ,—რა ღონისძიებას ხმარობდით და ხმარობთ ძალმომრეობით სხვისი ადგილ-მამულის, სათიბების და მოსავლის მითვისების წინააღმდეგ; რა ღონისძიებაა მიღებული პირადის, ქონებრივის და მოქალაქობრივ უფლებების დასაცველად და აგრეთვე მეურნეობის სხვა და სხვა დარგის დასაცველად, მაგალითად, კარგი ჯიშის საქონლის, სამეურნეო იარაღებისა და სხ.? და რა ნაყოფი გამოიღო თქვენმა მეცადინეობამ ამ საქმეშია?

ჯარის კაცების მხრივ წესრიგის დარღვევა. მკათათვის 23-ს საღამოს 5 საათზე, მიხეილის ქუჩაზე ლინეიკით მიდიოდენ ნასვამი სალდათები. ცხენებს ეჭუნები ეკიდათ, რომელთაც ერთი უშველებელი ყალაყლური გაჰქონდათ. მილიციონერმა მიქაძემ ლინეიკა გაჩერა და სალდათებს წინადადება მისცა ეჭუნები ჩამოხსნათ. სალდათებმა უარი განაცხადეს, ტ ამ ნიადაგზე ჩხუბი ასტყდა სალდათებსა და მილიციონერს შორის. უცებ თავი მოიყარა რამდენიმე ასმა სალდათმა და მიქაძეს ცემა დაუწყეს. მიქაძემ რევოლვერი დასცალა ორჯელ და ერთი სალდათი დასჭრა. მაშინ სალდათებმა გადასწყვეტეს მიქაძის მოკვლა და შეუბრალებლად დაუწყეს ცემა. ამ დროს ბედზე იქ გაჩნდა ... ა. ხატისოვი და გუბერნიის კომისარი პოპოვი, რომელთაც ძლივს ძლიერით გადარჩინეს მილიციონერი მიქაძე და საკომენდანტოში გაგზავნეს.

დამფუძნებელ კრების მომწყობ საგუბერნიო საარჩევნო კომისიაში ქართ. ეროვნ.-დემოკრატიულ პარტიის წარმომადგენლად გრ. ფეშაელია არჩეული.

გ. ეურულის შეშუშავებული ცნობები. ქალაქის გამგეობის წევრმა ეურულმა, ქალაქის ახალ საბჭოსათვის წარსადგენად შემუშავა: „ცნობანი თბილისის საფინანსო მდგომარეობისა 1917 წელ“.

ჩაი თანდათან იღება თბილისში და ამის გამო კოოპერატივები გაფაციცებით დაეძებენ ჩაის, რათა მცხოვრებლები უჩაიოთ არ დასტოვონ ძმ. კ. და ს. პოპოვის ფირმა ამ დღეებში მოელის ბაქოდან თბილისში კარგა ბლომა ჩაის. და ამიერ კავკასიის კოოპერატივთა კავშირისათვის ღეონქვამს, რომ 10.000 გირვანქა ჩაის დაგთმობო.

საქართველო

ქუთაისის გუბერნიის კომისარი გრ. გიორგაძე ატყობინებს აკ. ჩხენკელს, როგორც დროებითი მთავრობის კომისარს: ამირჩიარა საგუბერნიო აღმასრულებელმა კომიტეტმა გუბერნიის კომისრად, მე უკვე შევუდექი გუბერნიის საქმეების მართვას. გუბერნიაში გამეფებულია რევოლიუციონური წესები, მთავრობის ორგანოები შედგენილია. გამოსვლანი აგრარულ ნიადაგზე არა სჩანს. ვმუშაობ სალდათთა და მუშათა დეპუტატების საბჭოსთან შეთანხმებით. კონტრ-რევოლიუცია თავის აღებას ვერ ბედავს ჯარებში გამჯდარია სურვილი რევოლიუციის გამარჯვებისა. წესრიგი აქაიქ ირღვევა დეზერტირების მიერ. ჩვენს უმთავრეს საზრუნავ საგანს შეადგენს ის, რომ როგორმე ვსძლიოთ სასურსათო კრიზისი.

ჩრდილო-კავკასიიდან პურს ვერ მოგვწვდიან. საგუბერნიო სასურსათო კომიტეტს აცნობა სასურსათო საქმეთა მთავარ რწმუნებულის კანცელარიამ, რომ ჭირნახულის აღების გამო, ჩრდილო-კავკასიაში ამ ჟამად მოცლა არ აქვთ პურის გამოსაგზავნად და ღონისძიება უნდა იხმაროთ, რომ დროებით იოლად წახვიდეთ ადგილობრივი მოსავლითაო.

ხოხუმის აღმასრულებელი კომიტეტი სთხოვს ამიერ-კავკასიის კომისარიატს, რომ არ განაბორციელოს პროექტი შესახებ დიდი ლაზარეთის მოწყობისა ახალ ათონში, რადგან იქ მრავალი ძვირფასი მცენარეულობაა გაშენებული და, ლაზარეთი თუ გაიხსნა, ყოველივე ეს განადგურდებაო. უკიდურეს შემთხვევაში 500 საწოლიანზე მეტ ლაზარეთს ნუ გახსნ ...

ი. ე. ხელაძე დანიშნულია საგანგებო საამომრჩევლო კომისიის უფროს ინსტრუქტორად, რომელსაც ევალება დამფუძნებელ კრებაში გასაგზავნთა არჩევნებს ხელმძღვანელობა გაუწიოს.

ზეცდომის გასწორება.

წერილში „ცოლოსანი ეპისკოპოსი“; „საქართვ.“ № 160, დაბეჭდილია: 353... ა. ტომ. 372—5... 60—70 წლის ბერი კაცი, უნდა იყოს: 753; ა. ტომ. 3, 2—5; 60—70 წლის ბერი კაცი ალბად.

ეროვნული

ეროვნული

ეროვნული

აჯანყებულ ჯარების დასჯა

სამხედრო მინისტრის სახელობაზედ მოვიდა მოხსენება გენერალურ შტაბის მთავარ გამგეობისაგან, რომელშიაც ნათქვამია: პეტროგრადის სამხედრო ოლქის შტაბის წარმომადგენელთა მსჯელობიდან ირკვევა, რომ, 3, 4 და 5 მკათათვის აჯანყების მონაწილე ჯარები უნდა დაიყოს სამ ხარისხად და თვითეულს გადახდეს შემდეგი სასჯელი: პირველ ხარისხში ჩაირიცხოს ჯარის ის ნაწილები, რომლებიც აჯანყდნენ მთელი თვისი შემადგენლობით, ასეთები უნდა დაშლილ იქმნენ საგსებით, ხოლო მოთავენი მიცემულ სამართალში. ის როტები, რომლებსაც მთლად არ მიუღიათ მონაწილეობა აჯანყებაში, უნდა გადარჩეულ იქმნენ და დამნაშავენი გაიგზავნენ ფრონტზე. დანარჩენი ჯარისკაცნი დანაწილებულ იქმნენ მთელ ფრონტზე. ფელდფებლები და უნტერ-აფიცრები გადაირიცხულ იქმნენ უბრალო ჯარისკაცებად. გარდა ამისა ჯარისკაცებს ერთმანეთ უფლება მონაწილეობა მიიღოს დამფუძნებელ კრების არჩევნებში. დასჯილებს უბრუნდებათ ღირსება მხოლოდ სამხედრო ღვაწლისთვის. მეორე ხარისხში ჩაირიცხებიან ის ნაწილები, რომელთაც მცირე ნაწილით მიუღიათ მონაწილეობა აჯანყებაში. ასეთებს ეკუთვნის ნაწილობითი დაშლა. მესამე ხარისხში ჩაირიცხებიან ის ნაწილები, რომელთაც არ მიუღიათ აქტიური მონაწილეობა აჯანყებაში,—ასეთებში უნდა მოხდეს ჯარის გაწმენდა და დამნაშავეთ მიესაჯოს შესაფერი სასჯელი.

სამართალში მიცემა

მთავარ სამხედრო პროკურორის მოხსენების თანახმად, სამხედრო მინისტრმა ბრძანა, მიეცეს სამართალში ყაზანის ოლქის ჯარების ყოფილი სარდალი გენერალი სანდეცკი. საქმე შემდგარა რევოლიუციის პირველ დღეებში გუჩკოვის განკარგულებით. სანდეცკის ბრალდება უწყალოდ მოპყრობა და ცემა თვის ხელქვეითებისა, აგრეთვე კერძო პირთა და ძალმომრეობა თვის ხელქვეით მყოფ სამხედრო და სამხედრო-საოლქო სასამართლოებზე.

ნიკოლოზ ლენინი
(ულიანოვი)

ლენინის შესახებ ცნობები

გამოვიდა ალექსინსკის და დობროლიუბოვის ჟურნალი „Безъ Лишнихъ Словъ“ რომელიც გამოქვეყნებულია დოკუმენტები, რაიცა ნათელს ჰყოფს, რომ ლენინს და მის მახლობელ თანამშრომელთ კავშირი ჰქონიათ გერმანელთა მთავარ შტაბთან. ეს დოკუმენტები პირდაპირი პასუხია „ნოვ. ჟიზნ“-ის და სხვა გაზეთების მიმართ, რომელნიც იცავენ ბოლშევიკებს.

უმთავრესი დოკუმენტია—მთავარსარდლის უფროსის დენიკინის წერილი სამხედრო მინისტრ კერენსკისთან. (16 მაისი 1917 წ. № 3719).—„მოწყალეო ხელმწიფევ, ალექსანდრე თეოდორეს ძეს! 25 აპრილს, მე-IV ლაშქრის ფრონტზედ გერმანელებმა გადმოგზავნეს მე-16 ციმბირელთა მსროლელ პოლკის პრაპორშჩიკი ერმოლენკო, რომელმაც მე-6 ლაშქრის შტაბში ჩვენების ჩამორთმევისას განაცხადა, რომ ის 1914 წლიდან ტყვედ იყო გერმანეთში; იქ მის სახელობაზედ მოდიოდა დიდძალი უკრაინული ლიტერატურა და კორესპონდენცია, რომელსაც მისი—დიმიტრი სპირიდონის ძეს ერმოლენკოს მისამართი კი არ ეწერა, არამედ ვინმე პოპულიარ მოლვაწის, სტეფანე სპირიდონის ძეს ერმოლენკოს, რადგან ის კორესპონდენციები იყო გამოგზავნილი: ლვოვიდან, ვენიდან და სხ.

ალბად გერმანელებმა დასკვნეს, რომ პრაპ. ერმოლენკოს სახით მათ იშოვეს ძლიერი და გავლენიანი პირი მთელი პოლიტიკური პარტიისა და გადასწყვიტეს ესარგებლნათ მისით.

შემდეგ გერმანელებმა გამოუშვეს იგი—როგორც გამოქცეული და დაავალეს არ დაეზოგნა ფული და ძალა შემდეგ მიზნის მისაღწევად: 1) შეცვლა დროებით მთავრობისა და კერძოდ კი გუჩკოვ-მილიუკოვისა. 2) უკრაინის რუსეთიდან გამოყოფა დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ. 3) და რუსეთის მიერ საჩქაროთ ზავის დადება გერმანეთთან.

დიდი ხნის მოლაპარაკების და მეგობარ ტყვეთა რჩევით იგიც დასთანხმდა, მიიღო ერთდროულად 1.500 მან. ყოველთვიურად 8.000 მან. და საიდუმლოდ გამოგზავნეს რუსეთის ჯარებში.

გერმანეთის მტრის გერმანელ აფიცერთა ჩვენებით,—რომელთაც ერმოლენკო გამოგზავნეს—ერმოლენკოს ცნობები უნდა ეგზავნა მასთან ერთად რუსეთში წამოსულ უკრაინელ სკოროპის - იელტუხოვსკისათვის, რომლისგან უნდა ელო თავისი ჯამაგირი. სკოპინ-იელტუხოვსკის იგივე ჰქონია დავალებული გერმანელებისაგან და ფულსაც იღებენ მათგან გერმანეთიდან სტოკჰოლმით, ვინმე სვენდსონიდან, რომელიც გერმანელთა საელჩოში იმ ყოფებოდა.

ამავე გერმანელ აფიცერთა აღნით, ბერლინის სოციალისტების ყრილობის შემდეგ, რომელსაც ლენინი და იელტუხოვსკი დაესწრნენ, ლენინი გამოგზავნილ იქმნა რუსეთში იმავე მიზნით. ლენინი ფულს იღებს სტოკჰოლმიდან, აქედან კი კავშირი ბერლინთანაც აქვს. ლენინი და იელტუხოვსკი იმავე კონტაქტით იყვნენ შეკრულნი, როგორც ერმოლენკო იელტუხოვსკისთან. ლალ ტისთვის პრაპ. ერმოლენკოს მოელის სიკვდილი და ჯა გაცნობებთ რა ყველა ამას, მთხოვთ შეგვატყობინოთ თქვენი გადაწყვეტილება ამ საქმის შესახებ. ამასთანავე ერთად გირდგენთ პრ. ერმოლენკოს საბუთებს ხოლო იგი დროებით დაპერილია მოგილევში.

თქვენი პატივისმცემელი **დენიკინი.**

მეორე საბუთი—არის თვით პრაპ. ერმოლენკოს ჩვენება.

დამატებითი პროტოკოლი, შედგენილი 28 აპრილს 1917 წ.

1) მე გამოგზავნილი ვარ რუსეთში გერმ. მთავრობისაგან იმავე მიზნით, რა მიზნითაც არიან გამოგზავნილნ ლენინი და იელტუხოვსკი, რომელიც 26—28 აპრილს ბერლინიდან გამოვიდა და ახლა ვენაში კიევში იმყოფება.

2) ლენინს დავალებული აქვს გასწიოს პროპაგანდა ზავისთვის, წინააღუდგეს დროებით მთავრობას და გადაყენოს როგორმე გუჩკოვი და მილიუკოვი, როგორც გერმანელთა მისწრაფების მოწინააღმდეგენი, აგრეედვე მათი მომდევარნი.

3) იელტუხოვს შემდეგი ევალება: გაადვიძოს უკრაინაში იდეა მისი რუსეთიდან დამოუკიდებლობის შესახებ, გასწიოს ზავის პროპაგანდა და გადაყენებინოს როგორმე ის მინისტრები, რომელნიც ზავს წინ უდგებიან.

ყველა ამის ხარჯი არ არის განსაზღვრული. გერმანელთა ფულს იღებენ სტოკჰოლმიდან საელჩოში მყოფ სვენდსონის მიერ.

4) ყველა გატანილი ამბები უნდა წარედგინოს სვენდსონს.

ბერლინში ორჯერ იყო ყრილობა სოციალისტებისა, რომელზედაც დაესწრნენ ლენინი და იელტუხოვსკი. ლენინი ყოველთვის ჩამოხდებოდა ხოლმე გენერალ შტაბის კაპიტანებთან შიდიცკის და ლიუბერთან, რომელნიც იყვნენ ბერლინის გენერალურ შტაბში. აგრეთვე უკრაინელ პოლკის ინსპექტორ კადაკთან, ობერ-ლეიტენანტ შოვინგოფთან, რომელიც იმყოფებოდა ტყვეთა ბანაკში—განოვერ-მიუნდენში. 7) კაპიტან მილიკიმ სთქვა:—თუ ვინიცობაა იელტუხოვსკი დაპერილ იქმნა კავშირის თავმჯდომარედ—უკრაინის განთავისუფლებისას, დაინიშნება ვგონებ პოტოკი და გამოცხადდეს კიევის ერთ-ერთ უკრაინელ გაზეთში, თუ ვის უნდა მივმართო ფულით და ჩვენებით. 8) გერმანეთიდან გამოსვლისას მე მომცეს ერთ-დროულად 1,500 მანეთი სახარჯო. 9) ოქმში რომელშიაც ვწერ ამ მცირე დამატებით ცნობებს, აწერილია ყოველივე დაწვრილებით. 10) ყველაფერი ის, რაც ნაჩვენებია ჩემგან ოქმში—შემიძლია ფიცით დავამტკიცო.

ხელს აწერს: მე-16-ე ციმბირელ მსროლელთა პოლკის პრაპორშჩიკი **დიმიტრი სპირდონის ძე ერმოლენკო.**

შემდეგ მოყვანილია მთელი რიგი დეპეშებისა სტოკჰოლმიდან, პეტროგრადიდან, ქრისტიანიდან და კოპენჰაგენიდან, რომლებსაც ერთმანეთს უგზავნიდნენ ლენინი ამხანაგებითურთ გერმანელ აგენტებს. („ნოვ. ვრემია“).

კორესპონდენცია

გრემიხევის კოოპერატივის საქმე

24 თებერვალს გრემიხევში მოხდა ადგილობრივი მომხმარებელი საზოგადოების კრება. კრება მოწვეულ იყო საზოგადოების თავმჯდომარის და საქმის მწარმოებლის მღვ. კ. კავკასიძეს მიერ, რომ ანგარიშები და საქმეები ჩაებარებინა თავისი სამრეველოდან წასვლის გამო საზოგადოებისათვის.

კოოპერატივის ცხრა თვის არსებობის განმავლობაში ეს მეორედ მოხდა ანგარიში. გამოირკვა, რომ ერთს აქაურ კაცს ძალიან ჰქონია სურვილი თავისი შვილი მომხმარებელ საზოგადოებაში ნოქრად დაეყენებინა, მაგრამ რადაც მიზეზით გამგეობასაც და ხალხსაც მისთვის უარი უთქვამთ. ეს ჰკმარებია მიზეზად, რომ თავის ბოდმა გაეხეთქა და პროვოკაცია გაეწია: ნუ ჩაეწერებით კოოპერატივში, დაიდუპებით, თუ ფული ვისმეს გაქვთ შეტანილი, გამოიტანეთ და სხვ.

როგორც წიგნებიდან სჩანს ერთი კვირის განმავლობაში ხალხს შესანახად მიბარებული ფული სულ გაუტანიათ (2500 მან.). საქმე იქამდის გამწვავებულა, რომ ხელმძღვანელი საქმისა მღვ. კავკასიძე იძულებული გამხდარა შუამდგომლობით მიემართა მაზრის კომისარისთვის, რათა ზომები მიეღო და ასეთი პროვოკაციისათვის ბოლო მოეღო. მაზრის კომისარიც ესტუმრა გრემის ხევს და აუხსნა-რა საერთოდ კოოპერატივების მნიშვნელობა გლეხის ცხოვრებაში, განუცხადა შეყრილ ხალხს, რომ ვინც დღეის იქით კიდევ გაავრცელებს ასეთს ხმებს, ის იქნება მტერი რევოლუციისა და შესაფერ სასჯელსაც მიიღებსო. თუმცა ბნელმა ძალებმა არ მოისვენეს, მაგრამ კოოპერატივს ასე თუ ისე ეშველა. ხალხმა ისევ ნდობა გამოუცხადა. გულგატეხილი მოძღვარი-კი იძულებული გახდა თავი დაენებებინა არამც-თუ კოოპერატივისათვის და ადგილობრივი მისი ინიციატივით დაარსებული საკრედიტო ამხანაგობისათვის, არამედ მრეველისთვისაც.

მომხმარებელი სასოგადოების ამა წლის 31 იანვრის ანგარიშით აღმოჩნდა დეფიციტი 267 მან. 93 კაპ. მიზეზი, როგორც გამოირკვა ყოფილა ის, რომ შესაფერისი დავთრების უქონლობისა და უკასირობის გამო ვაჭრობა და საქმიანობა შინაურულად უწარმოებიათ, და, რასაკვირველია ვერც მიმხვდარან, საიდან წარმოიშვა დეფიციტი, ხოლო რაც პირველ თებერვლიდან მომხმარებელი საზოგადოება ჩაუბარებიათ პასუხის მგებელ ნოქრისათვის, შეუძენიათ საჭირო დავთრები საქმის წარმოებისათვის და ვაჭრობაც „ჩეკებით“ უწარმოებიათ და საქმის მწარმოებელი მღვ. კავკასიძეც მუყაითად მოჰპყრობია, ანგარიშმა დაგვანახა, რომ 24 თებერვეს მომხმარებელ საზოგადოებას წმინდა მოგება ჰქონდა 1565 მან. 40 კაპ.

ამავე დღეს საზოგადოების წევრთა კრებამ ახალი გამგეობა აირჩია და საქმეებიც ჩააბარა. მღვ. კავკასიძის სამრეველოდან წასვლას მრეველი ძალიან სინანულით შეხვდა, ვინაიდან ჰკარგავდა ინიციატორს, რომელიც ხელმძღვანელობას უწევდა ადგილობრივ მომხმარებელი საზოგადოების, საკრედიტო ამხანაგობას და სკოლას.

ნ.

მასწავლებელთა ყრილობა თელავში.

ოხშუბათს, 19 მკათათვეს, თელავის სამოქალაქო სასწავლებლის შენობაში მოხდა მასწავლებელთა სამაზრო ყრილობა დ. ქადაგიძის თავმჯდომარეობით. კრების მიზანი იყო პირველდაწყებით სასწავლებლების ნაციონალიზაციის და მასთან დაკავშირებულ კითხვების განხილვა. დელეგატთა უმრავლესობის აზრით ამ ტიპის სკოლებში სრულიად უნდა მოსპობილიყო რუსული ენა, ვინაიდგან ბავშვები ორმაგ ენერგიას და დროს ანდომებენ მას უნაყოფოთ, რაც მხოლოდ სწავლაზე გულს აყრევინებს მას და გონებას უჭლუნგებს. ამის წინააღმდეგ გაილაშქრეს გაბიჩვაძემ (ს. ფ. თავმჯდომარემ) და კ. სეხნიაშვილმა, რომელნიც ამტკიცებდნენ ასეთ გაბედული ნაბიჯის გადადგმა ძალიან წინდაუხედავი და აჩქარებულიაო. კ. სეხნიაშვილი თავის აზრს ასაბუთებდა რუსეთის პოლიტიკურ რევოლიუციის მიერ გამოწვეულ ცვლილებით და ამბობდა: „მართალია, ამ რამდენიმე წლის წინად რუსეთის დახავსებული ბიუროკრატია თავის რუსიფიკატორული პოლიტიკით ზიზღს და სიძულვილს უნერგავდა ბავშვებს იმ ენისადმი, მაგრამ დღეს გარემოება გამოიცვალა და თავისუფალ რუსეთმა სიყვარული და სათნოება დაასადგურა ჩვენი ხალხის გულშიო; ამიტომ, დასძენს ორატორი, ჩვენი ბავშვები, რა განიმსჭვალებიან ამ უადრესად ნაზი და დვთაებრივი გრძნობით, მუყაითად და მხნედ შეუდგებიან რუსულ ენის შესწავლას და დიდი ნაბიჯით წავალენ წინ... ბ. გაბიჩვაძე სხვა თვალსაზრისით ხელმძღვანელობდა, როდესაც რუსული ენის აუცილებლობას ჰღალადებდა. ორატორის აზრით ჩვენ ისეთ გარდამავალ ხანაში ვსცხოვრობთ, რომ ყოვლად შეუძლებელია გათვალისწინება საქართველოს ახლო მომავალ პოლიტიკურ ფორმისა; ამიტომ ამგვარმა „რადიკალურმა“ რეფორმამ შეიძლება საბუნებარო დასკვნამდის მიგვიყვანოსო. თუმცა ორივე ორატორები ციცერონისებური მეტყველებით ამტკიცებდნენ თავიანთ დებულებას, მაგრამ მაინც კრებამ გადასწყვიტა რუსული ენის სწავლების მოსპობა პირველ დაწყებით სასწავლებლებში. ამის შემდეგ აირჩა კომისია 5 კაცისაგან, რომელსაც დაეკვალა თანხის გამოძებნა და ლექტორის მოწვევა.

გ. ყორჩიბაშვ.

წერილი რედ. მიმართ

ბატონო რედაქტორო!

ჩემი შვილი გიორგი ჯიბლაშვილი მსახურობდა ჯარში, პირველად ერევანში, საიდგანაც გადაყვანეს სარიყამიშში, შემდეგ ჯარის ნაწილში Кавказская армія, 121 Эвакуаціонный военнаго транспорта ეს შვილი რვა თვე არაფერი არ ვიცი ჩემ შვილზედ. თუ ჩემი შვილი ცოცხალია და ვინმემ იცის მაცნობონ გაზეთის შემწეობით მისი მისამართი, და თუ აღარ არის ისიც შემატყობინონ. სიღნაღის მაზრისა სოფელ საქოპოში მცხოვრები სტეფანე ჯიბლაშვილი.

რედაქტორი **გრიგოლ ვეშაპელი.**

ამიერ-კავკასიის რკ. გზის

მატარებლების მოძრაობა

(დრო ნაჩვენებია ოფიციალური)

თბილისიდან გავლა

ბათუმისკენ	სად.	№ 9,	11.08	დილ.
„	სამგზ.	№ 9,	11.48	სად.
ბაქოსკენ	სამგზ.	№ 19,	8.20	დღ.
„	„	№ 17,	8.27	დილ.
გორისაკენ	სამგზ.	№ 61,	9.10	დილ.
ბაქოსაკენ	ჩქარ.	№ 6,	9.20	დილ.
„	სამგზ.	№ 8,	8.54	დღ.
„	სად.	№ 4,	9.28	სად.
ყარსისაკენ	სამგზ.	№ 4-3,	11.12	სად.

თბილისში მოდის:

ბათუმიდან	სამგზ.	№ 10,	7.51	დილ.
„	სად.	№ 4,	8.38	სად.
ნაშ.-ბორჯ.	სამგზ.	№ 20,	7.48	დილ.
„	სამგზ.	№ 18,	10.12	სად.
გორიდან	სამგზ.	№ 62,	6.34	სად.
ბაქოდან	სად.	№ 3,	10.08	დილ.
„	სამგზ.	№ 7,	4.12	სად.
„	ჩქარ.	№ 5,	10.40	სად.
ყარს-ჯულფ.	სად.	№ 3***,	8.10	დილ.

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიის პირველი უბნის კომიტეტი

გადავიდა ახალ ბინაზე, ფრეილინის ქუჩა № 12. ქართულ საადგილ-მამულო ბანკის პირდაპირ. ღიაა ყოველ დღე დილის 10 საათიდან ნაშუადღევის 1 საათამდინ და საღამოს 7—9 საათამდინ, ყსთხოვთ წევრებს და თანამგრძნობელთ ამ დროს განმავლობაში მობრძანდნენ ხოლმე ცნობების მისაღებად. წევრებათ ჩასაწერად და ყოველ თვიური გარიდასახადის და შეწირულობის შემოსატანად. ყოველგვარი ცნობების მიღება და წევრად ჩაწერა შეიძლება აგრეთვე „საქართველოს“ რედაქციაში ბ-ნ **ევგენი იაკობის ძე გეგეჭკორთან.**

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიის მე-8 და მე-9 უბნის კომიტეტი

ამით აცხადებს უბანში მცხოვრებ თანამგრძნობთა საყურადღებოთ, რომ პარტიის წევრათ ჩაწერა შეიძლება ყოველ დღე დილის 8—2 საათამდე და საღამოს 6—7 საათამდე მესამე მომრიგებელ მოსამართლის ბინაზე (ტურგენევის ქუჩა, სახლი № 4) კომიტეტის მდივან **ვ. ყიფიანთან.**

751

ექიმი
ვ. ფ. მგალობლიშვილი
ქალებისა და საქირურგიო სნეულებისა
ავადმყოფთ სადამოს 5—7 საათამდე.
მისამართი: ოლდას ქუჩა № 41, ზემო სართული, ტელ. 8—53.

ექიმი
ვ. ვ. მუსაძე
იღებს ხადოხტაქრო ავადმყოფთა
საღამოს 5-6 ს.-მდე, კვირა დღეს გარდა
მისამართი: დიდი მთავრის ქუჩა № 67; ოფიციერთა საეკონომიო საზოგადოების შენობის პირდაპირ; სახლი სვანიშვილისა. ტელეფონი № 5—77.

ექიმი კბილისა
ე. ივ. გალარჯაშვილი-მათეშვილისა
იღებს ავადმყოფებს:
დილით 9—2 საათ. საღ. 5—7 საათ.
ნერკეზიშვილის და **რეუტოვის** ქუჩის კუთხე № 20.

ექიმი
მ. ი. მაჩნაძე
იღებს ბავშვთა და შინაგან სნეულ. ავადმყოფებს შუადღ. დღე, კვირა-დღის გარდა საღამოს 5—7 საათამდე, ბელინსკის ქ. № 4. (თ.—202—)

ექიმი
მ. დ. წინამძღვრიშვილი
ყოფილი ორდინატორი ხარკოვის უნივერსიტეტის თერაპევტიული კლინიკისა. შინაგანი სნეულებანი გულისა, ფილტვისა და სისხლის სნეულ. სპეციალურად იღებს საღ. 5—7 საათამდე ყოველდღე გარდა ხუთშაბათისა.
მისამართი: ბელინსკის № 36, მეორე სართული.

ფარმაცევტი ბიბლიოთეკა
ნიკოლოზ ალექსანდრეს ძე
კალანდარიშვილი
უმფროსი ექიმი ინ. კ. ალექსანდრეს კორპუსისა.
ბავშვთა, შინაგან და ქირურგიულ სნეულებაში ავადმყოფებს მიიღებს
მანგლისში
საკადეტო კორპუსის ბანაკში

ექიმი
ა. დ. კეკელია
იღებს ავადმყოფებს ყოველ დღე საღამოობით 6-დან 8-მდე. კანის, ვენერიულს და ათაშანგით (სიფილისი) (606-ს და 914-ს შეშხაპუნება) ავადმყოფებს. მიხეილის პროსპექტი № 116.
(თ—703—4)

ექიმი
მ. ბ. მეფხვაძე
ტომსკის უნივერსიტეტის ვენერიულ-ლინიკის ორდინატორად ნამყოფი, იღებს ავადმყოფებს კანისა და ვენერიულის სნეულებით ყოველ დღე 8—5 საათამდე, ფორონცოვის ძველის პირდაპირ, რაზიეშვილის ქუჩა, № 19.

ექიმი
ე. ლ. შალამბერიძე
იღებს საბებისა და საშვილოსნოს ავადმყოფთ სადამოს 5—7 საათამდე.
მისამართი: პეტროგრადის ქუჩა № 7.

თელავში უნდათ პატარა მორგედი ქალი

12—15 წლისა.
ბავშვისთვინ ქართულ ოჯახში.
მისამართი: ელიზავეტოპოლის ქუჩა № 48. 3-715-1

მაისის 7-დან გამოდის ქართველ სამხედრო პირების თანამშრომლობით გაზეთი

„ჯარის კაცი“

გაზეთი წლის დამლევამდე ეღირება 4 მან. 50 კაპ. ცალკე ნომერი 5 კაპ. წერილები და ფული უნდა გამოიგზავნოს მემდეგი მისამართით: г. Тифлисъ. Редакція газ. „Джарисъ Каци“. Почтовый ящикъ № 190

რედაქცია და კანტორა მოთავსებულია სასახლის ქუჩაზე № 5 და ღია არის დილის 10—2 ს. და საღამოს 7—8 ს.

10—740—8 რედაქტორ-გამომცემელი კ. ცქიტიშვილი.

საავადმყოფო

სამხედრო ექიმ სპეციალისტებისა მოსამართლე ავადმყოფებისთვის:
დიდი ვანქის ქუჩა № 3. ალექსანდრეს ბაღის ახლო, ტელეფონი 431.
ავადმყოფების მიღება: დილის 10 საათიდან 5 საათამდე.

ბელანდე—ბავშვთა შინაგან ავადმყოფობისა. დებულობს 10—12 ს. ყოველდღე.
გეინაცი—თვალის ავად. 2—3 საათ. ორშაბათობით და ოთხშაბათობით.
ახპახოვი—ყელის, ყურის და ცხვირ. 1—2 საათ. ორშაბათ. და ოთხშაბათ.
ფირადოვი—ქირურგ. ავად. 12—1 საათამდე.
მოზხე—ბავშვთა შინაგან ავად. 1—3 საათამდე ყოველ დღე.
ჩუდნოვსკი—შინაგან და ნერვიულ ავად. 12—1ს ათ. ხუთშაბ. და კვირაობით.
ბეგაშადოვი—ქალთა და საბებიო ყოველ-დღე 2—3 საათამდე.
ოთხელიანი—ქალთა ტ საბებიო ავად. დებულობს ორშ., ოთხშ. ტ პარ. 11—12 ს.
ნარიმანოვი—ვენერიული ავად. ყოველ-დღე 10—11 საათამდე.
დეკანოზოვი—ქალთა ავად. სამშაბათ. ხუთშაბ. და შაბათობით 12—1 საათ.
ტროიცკაია—ქალთა და ქირურგ. ავად. ყოველდღე ქირურგ. 2—3 საათამდე. ქალთა ავადმყოფ. 3—4 საათამდე.
ბაგდოევიხა—კბილის ექიმი ყოველ-დღე 3—5 საათამდე.
ადიხანოვიხა—კბილის ექიმი ყოველ-დღე 10—12 საათამდე.

100—667—36

კომიტეტი ქართველთა სამხედრო კავშირისა

მოუწოდებს ყველა ქართველ მეომარს (ჯარის-კაცებს, ოფიცრებს, სამხ. ექიმებს და მოხელეებს) ჩაეწერნენ აღნიშნულ კავშირში, რომლის მიზანია რუსეთის რევოლიუციის ხელის შეწყობა და საქართველოს ავტონომია. კომიტეტის ბინა მოთავსებულია ახალ კლუბის შენობაში (სახახლის ქუჩა). ცნობების მიღება შეიძლება „ჯარის კაცის“ რედაქციაში დილის 10—2 საათამდე და საღამოს 7—8-დე.

10—740—9 კომიტეტი ქ. ს. კ.

თბილისის მრეწველნი ძმ. ძეგველოვები

ბუბუკინის ქუჩა, საკუთარი სახ., № 9, ტელეფონი № 712.

ყოველ დღე მოგვდის საკუთარ და სავაჭრო სახლ. „ᲛᲔᲜᲘᲤᲘᲜᲘᲡ ᲬᲧᲐᲠᲝᲔᲑᲘ“, სამრეწველოებიდან ახალი ქვირითის ხიზილალა, მცირე ზომიანი, შავი „ᲛᲔᲜᲘᲤᲘᲜᲘᲡ ᲬᲧᲐᲠᲝᲔᲑᲘ“ ხიზილალა. ᲛᲘᲒᲘᲓᲔᲗ ᲡᲐᲣᲙᲔᲗᲔᲡᲝ ᲡᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲘᲡ ᲨᲔᲛᲐᲛᲐᲒᲚᲐᲨᲘ ᲛᲣᲓᲛᲘᲗ ᲓᲒᲔᲥᲜᲔᲑᲘᲗ ᲪᲝᲪᲮᲚᲘᲗ ᲗᲔᲗᲠᲘ, ᲨᲐᲠᲒᲐ ᲓᲐ ᲓᲝᲚᲘᲗ, ᲓᲒᲔᲥᲜᲔᲑᲘᲗ ᲛᲘᲜᲓᲒᲘᲡᲬᲘᲚᲘ ᲧᲝᲕᲚᲒᲕᲐᲠᲘ ᲙᲝᲜᲡᲔᲠᲕᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲔᲚᲓᲘᲐᲜᲘ ᲠᲣᲡᲔᲗᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐ-ᲒᲐᲠᲔᲗᲘᲡ ᲤᲘᲠᲛᲘᲡᲒᲐᲜ ᲘᲜᲕᲐᲚᲘᲓᲘᲗ. (Წ.)